

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

Határ Gyűjtő Városi Könyvtár

7531110

Folyóirat

Ára: 180 Ft

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XVIII. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2011. október

A tartalomból:

IN MEMORIAM: Halász István - 4. oldal

Rendezvéynaptár - 4. oldal

Ragyogj, ragyogj, csillagom VI.
5. oldal - Az '50-es évek üldözöttjei...

Budapesten ünnepeltek a szentgellértesek
- 7. oldal

Öregszőlői ünnep - 12. oldal

Pázmándi szüret - 2011 - 20. oldal

KÖSZÖNTŐ IDŐSEK VILÁGNAPJÁRA

Weöres Sándor: Öregek

Oly árvák ők mind, az öregek.
Az ablakból néha elnézem őket,
hogy vacogó szélben, gallyal hátukon
mint cipekednek hazafelé -
vagy tikkadt nyárban, a tornácon
hogy üldögélnek a napsugárban -
vagy téli estén, kályha mellett
hogyan alusznak józúen -
nyújtott tenyérrrel a templom előtt
úgy állanak búsan, csüggeteg,
mint hervadt őszi levelek
a sárga porban.

És ha az utcán bottal bandukolnak,
idegenül néz a napsugár is
és oly furcsán mondja minden ember:
„Jó napot, bácsi.”

A nyári Nap,
a téli hó, őszi levél,
tavaszi friss virág
mind azt dalolja az ő fülükbe:
„Élet-katlanban régi étek,
élet-szekéren régi szalma,
élet-gyertyán lefolyt viasz:
téged megették,
téged leszórtak,
te már elégtél:
mehetsz aludni...”

Olyanok ők,
mint ki utazni készül
és már csomagol.
És néha, hogyha agg kezük
játszik egy szőke gyerekefejen,
tán fáj, ha érzik,
hogy e két kézre
dolgos kezekre,
áldó kezekre
senkinek sincsen szüksége többé.
És rabok ők már,
egykedvű, álmos leláncolt rabok:
hetven nehéz év a békó karjukon,
hetven év büne, baja, bánata -
hetven nehéz évtől leláncolva várják
egy jóságos kéz,
rettenetes kéz,
ellentmondást nem tűrő kéz
parancsszavát:
„No gyere, tedd le.”

Tisztelettel
és szeretettel
köszöntök min-
den szépkorú
gyomaendrődi
lakost az Idősek
Világnapja al-
kalmából!

Engedjék
meg, hogy tisz-
teletemet fe-
jezzem ki, hisz
a mi életünk
az Önök munkásságával kezdődött. Az
Önök tapasztalata segít minket az év min-
den napján és az Önök bölcsessége ala-
pozza meg az újabb nemzedék jövőjét is.

„Önmagát becsüli meg minden nem-
zedék azáltal, hogy tudomásul veszi: a
világ nem vele kezdődött.” (Sütő András)

Dankó Béla
Gyomaendrőd
Országgyűlési Képviselője

Szerkesztőségünk is szeretettel köszönti az időseket. Köszönetünket fejezzük ki nekik azért a sok munkáért, küzdelemért, amivel az ő idejükben helyt álltak.

Isten adjon szép idős kort!

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Kilenc járás lesz Békés megyében

Erdős Norbert kormány megbízott személyes sikereként értékeli

– Immáron szinte biztosra vehető, hogy kilenc járás lesz Békés megyében – közölte Erdős Norbert, a Békés Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja. – Nyolc hónapos munkámat ismeri el ez az új fejlemény, mert amióta Orbán Viktor miniszterelnök úrtól megkaptam a kinevezésem, más fontos ügyek mellett, minden lobbierőmet latba vetve, ezért dolgoztam leginkább.

Erdős Norbertől megtudtuk, hogy a kilenc járási székhely Békés megyében: Békés, Békéscsaba, Gyomaendrőd, Gyula, Mezőkovácsháza,

Orosháza, Sarkad, Szarvas, Szeghalom.

A kormány megbízott értékéle szerint mind gazdasági, politikai, társadalmi, közigazgatási szempontból nagy horderejű ez a változás, amely új fejlődési pályára állíthatja térségünket. A lépés az egyes ember mindennapi életére is pozitív befolyást fog gyakorolni, itt elegendő talán csak a hivatali ügyek intézési idejének rövidülésére, vagy az utazási távolság csökkenésére hivatkozni, ami költségkímélő tényező. Nem beszélve arról, hogy a járasok megszervezése a helyi értelmiség számára új távlatokat nyithat, javulhat a fiatalok helyben maradásának mutatója, csökkenhet az elvándorlás, munkahelyek teremődnek. Akárhonnan nézzük, történelmi jelentőségű a lépés megtétele, a megszerezhető erkölcsi tőke értéke egy-egy térség számára felbecsülhetetlen.

A kormány megbízott a járasok 2013. január elsejétől történő létrehozásáról elmondta: ezen intézmények nem önkormányzati szintként működnek majd, nem lesz választott képviselő-testület. A járasok területi államigazgatási egységekként funkcionálnak. Az elképzelések szerint a kormányablakok járási szinteken is kinyitnak, az ilyen hivatali kirendeltségeket a járási központban rendezik be. Minden bizonnyal a kormányablakokhoz kerülhetnek az önkormányzati feladatai is. Az önkormányzatoknál a helyi közügyek intézését szolgáló feladatok maradnának, míg a rájuk telepített államigazgatási feladatokat levonnák a hátukról.

Erdős Norbert rámutatott, hogy a tervezett járasok az államszervezet részei lesznek, melyek a megyei kormányhivatalok államigazgatási feladatait végzik járási szinten. Arról nincs szó, hogy ezzel hatásköröket vonnának el a helyi önkormányzatoktól, sőt azok tehermentesítésére, a feladatok hatékonyabb ellátására törekednek.

Meghívók:

A fennállásának 7. évfordulóját ünneplő Omart Kulturális Műhely meghívja Önt és kedves barátait október 8-án, szombaton 18 órától egy verses, zenés estre. Vendégünk lesz Bátki Fazekas Zoltán operaénekes, költő és Veréb Judit előadóművész, keramikus. Ezen az estén kiállítás nyílik Veréb Judit kerámiáiból.

A Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa a Zene világnapja alkalmából szeretettel várja a Városunk újság olvasóit október 13-án, csütörtökön 17 órától 15 éves jubileumi hangversenyére a Polgármesteri Hivatal dísztermébe. Közreműködik Papp Gábor és Tóth Richárd Zoltán gitáron.

FELHÍVÁS!

Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület a kommunizmus által megurcolt családok emlékére emléktáblát kíván állítani. Az emléktáblát az endrődi községháza falára helyezzük, s felavatására a 2011.10.23-i ünnepségen kerül sor.

Kérjük, hogy akinek lehetősége van, anyagilag támogassa az emléktábla felállítását!

A támogatás módja:

az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezetnél személyesen, banki átutalással, vagy postai úton, az alábbi cím és számlaszám feltüntetésével:

Endrődiek Baráti Köre Egyesület 53200015-11044028

Kérjük, hogy a közleményben tüntessék fel az adomány célját az „Emléktábla” kifejezés bejegyzésével.

Az emléktábla felállítása után a Városunk c. újságban nyilvánosan elszámolunk a befolyt összeggel.

A támogatást előre is tisztelettel köszönjük!

Endrődiek Baráti Köre Egyesület Elnöksége

Rendelkezzen társasági adójával a Gyomaendrődi Football Club javára!

A 2011. évi LXXXII. törvény és a 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet lehetővé teszi a nyereséges (egyébként társasági adó fizetésére kötelezett) vállalkozások számára, hogy az „adójukkal” a kiemelt csapatsportokat támogassák.

Célkitűzés: Az öt látvány-csapatsportág (labdarúgás, kézilabda, vízilabda, jégkorong, kosárlabda) amatőr és hivatásos sportegyesületeinek és szakszövetségeinek támogatása, különös tekintettel azok utánpótlás-nevelő feladatainak anyagi segítése.

A támogatók köre: Minden olyan egyéni és társas vállalkozás, amely a tárgyévben társasági adó fizetésére kötelezett

A támogatás mértéke: A vállalkozások által a tárgyévben fizetendő társasági adó maximum 70 %-a.

Mire adható támogatás:

Utánpótlás-nevelési feladatok ellátása
Versenyztetés költségeinek támogatása
Személyi jellegű ráfordítások
Tárgyi eszköz beruházás, felújítás
Képzéssel összefüggő feladatok

A támogatás technikai kérdéseiről bővebb felvilágosítást ad:

Fülöp Zoltán Gyomaendrődi FC elnöke tel.: 30/9254-464

Az endrődi ligetben jó állapotban lévő 3 szoba összkomfortos **családi ház melléképülettel eladó.** (Marci bácsi háza) Ár megegyezés szerint. Tel.: 06 30 /2279135

SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS AUTÓBUSSZAL BEL- ÉS KÜLFÖLDÖN

Hornok József

TELEFON: 06 30 5056 130

5500 GYOMAENDRŐD, OKTÓBER 6 LTP. 9/2/5.

E-MAIL: hornok.j@citromail.hu

Eladó

- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- szőlőprés, boroshordók, traktor pótkocsi

Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:

Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

TANYA ELADÓ!

Endrődön (Kocsorhegy) V. k. 57. sz. Lakás céljára és állattartásra is alkalmas. Telek: 500 négyszögöl.

Villany és vezetékes víz van. 200 m-re a kövesúttól.

Érdeklődni a 66/282-292-es telefonon

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület szeptember hónapban

A Kistérségi Társulás kihelyezett együttes ülését 2011. szeptember 29-én, 13 órától tartották városunkban.

Napirendi pontok:

A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola Óvoda és Diákotthon, a Térségi Szociális Gondozási Központ valamint a Térségi Humánsegítő Szolgálat 2011. évi költségvetésének módosítása

A társulási megállapodás értelmében a közösen fenntartott intézmények költségvetésének kialakításánál és módosításánál egyaránt szükséges a tagönkormányzatok Képviselő-testületének egyetértése

A költségvetés módosítását szükségessé tette:

- Pályázatokon nyert pénzeszközök beépítése
- Központosított támogatások felhasználása
- Az intézmények saját hatáskörében módosított előirányzatai
- Főhatóságoktól, pénzalapoktól meghatározott feladatra juttatott pénzeszközök költségvetési változásai

A Térségi Humánsegítő Szolgálat Intézményi Minőségirányítási Programjának fenntartói jóváhagyása

Az IMIP módosításának oka a törvényi háttér megváltozása, amely ma-gába foglalja a szakmai-módszertani pontosításokat, illetve a teljesítmény-értékelés szempontrendszerének kibővítését.

A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola Óvoda és Diákotthon támogatási kérelme

Az intézmény pályázatot nyújtott be az ESZA Nonprofit Kft. felhívására a Referencia intézmények országos hálózatának kialakítására. A benyújtás idejében a finanszírozás körülményei nem voltak ismertek. A nyertes pályázatok kiértékelése 2011 október végére várható, míg a pályázati összeg kiutalására leghamarább 2012 harmadik negyedévében kerülhet sor. A pályázatban tervezett összeg: 6.000.000. Ft.

Farkas Zoltánné az intézmény vezetője kérte a gesztor önkormányzatot, hogy sikeres elbírálás esetén előfinanszírozza a pályázatot.

Beszámoló a Térségi Szociális Gondozási Központot érintő pályázati lehetőségekről

Az intézmény vezetője a jelen előterjesztésben tájékoztatta a Társulást a szociális ágazatban benyújtható pályázati lehetőségekről.

- Támogató Szolgálat működtetése
- Bentlakásos intézmények tárgyi feltételeinek javítása (30 db modern ágymatracral)
- Ószék Idősek Otthona korszerűsítése

Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Intézményi Társulás tudomásul vette és elfogadta az előterjesztéseket.

2011 szeptember 29-i ülés tartalmából:

A napirendi pontok megszavazása után a Képviselő-testület meghallgatta a polgármesteri beszámolót a két ülés közötti városi eseményekről, és elfogadta a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló előterjesztést, majd megkezdődött a 47 napirendi pont megtárgyalása.

Úszásoktatás támogatása

A Képviselő-testület a 2011-2012-es tanévben is támogatást kíván nyújtani a

- közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák,
- Csoda-Vár Gyermekcentrum Közhasznú Alapítvány által fenntartott bölcsőde,
- Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda,
- a Békés Megyei Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény Gyomaendrődi Oktatási Egysége
- valamint az önkormányzati fenntartású oktatási intézményekbe járó tanulók számára,
- ezen kívül támogatni kívánja még a Körös Kajak Sport Egyesület úszásedzésben részesülő tagjait is,
- az oktatási intézmények keretein kívüli - Vaszkán Gábor úszóedző vezetése alatt - úszótanfolyamon résztvevő gyermekeket, és kísérő szülők látogatói jegyárait.

Az előző év tapasztalataiból kiindulva a Képviselő-testület megszavazta a kért támogatási összeget azzal a kikötéssel, hogy az Ügyrendi Bizottság vizsgálja meg az úszásoktatás hatékonyságát az intézmények éves beszámolóiból.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj pályázat kiírása

Városunk 2009-ben csatlakozott először a Bursa Hungarica Ösztöndíj-rendszerhez. Ennek célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. Ez az ösztöndíj három forrásból táplálkozik:

- települési önkormányzatok által nyújt támogatás
- megyei önkormányzatok által nyújt támogatás
- Intézményi támogatás

A 2012. évi fordulóban a pályázat rendje megváltozott, mivel a csatlakozás elektronikus úton történhet. A csatlakozási szándékot október 12. napjáig kell jelezni az erre illetékes minisztérium felé, amelyben egyúttal vállaljuk az elektronikus adatszolgáltatást is.

A támogatás feltételei:

- szociális feltétel (az egy főre eső nettó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 150%-a)
- a pályázó, illetve közeli hozzátartozója ne rendelkezzen olyan vagyontárggyal, amelynek értéke külön-külön számítva a pályázó családjában meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hússzorosát, vagy együttes forgalmi értéke meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a hetvenszeresét, ide nem értve a család által lakott lakóingatlant.
- A Polgármesteri Hivatal a tényeket ellenőrizheti, és környezettanulmányt végezhet.

Előnyt élvez az a pályázó aki:

- árva, félárva, állami gondozott vagy gyámolt
- akinek a családjában más eltartott is van
- gyermeket nevel
- akinek szülei elváltak
- tartós beteg van a családban
- munkanélküli személy van a családban
- kollégiumi ellátásban nem részesül

A 2011/2012-es tanévben ismét 2 típusra lehet pályázatot benyújtani:

- A) felsőoktatásban részt vevő hallgatók: nappali tagozatosak, alapképzést és szakképzést eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőfokú szakképzésben folytatják tanulmányaikat.
- B) 2011/2012-es tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások, vagy felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézmény felvételt nem nyert érettségizettek.

A pályázat benyújtásának határideje 2011. november 14. A további feltételekről tájékoztatást lehet kérni telefonon, illetve személyesen a Polgármesteri Hivatalban.

Városi Egészségügyi Intézmény dolgozóinak szabadságolása

Dr. Torma Éva, a Városi Egészségügyi Intézmény igazgató főorvosa jelezte, hogy a 2011. évben is a dolgozók az éves szabadságukat egységesen két alkalommal, két-két hét időtartammal kívánják kivenni. Ekkor történik ugyanis az épület és a technikai berendezések kötelező és szükséges karbantartása. Ez alatt az idő alatt a betegellátást a békéscsabai Réthy Pál Kórház Rendelőintézete biztosítja. Az intézmény igazgató főorvosa kéri, hogy 2011 december 19. és 31-e közötti időpontban a rendelőintézet egységes szabadságolását hagyja jóvá a testület.

Az első rendelési nap így 2012. január 2-án hétfőn lesz.

Pályázat benyújtása belterületi gyűjtő utak felújítására, illetve a 46-os Fő út melletti kerékpársáv építése

A Képviselő-testület 2011 augusztusi határozatában állást foglalt a belterületi gyűjtő utak felújításával kapcsolatos pályázat beadásáról. (Kossuth utca, Hősök útja, Szabadság utca, Semmelweis utca)

Ezután a Városfenntartó Bizottság rendkívüli ülésén elhangzott néhány költségvetésjavaslat, amelyet most a Képviselő-testület elé tártak. A végrehajtható változásoknak köszönhetően a beruházás költsége, így az önerő is jelentősen csökkenhet, (13.197.368 Ft) amely a 2012. évi költségvetésben kerül megtervezésre.

A Képviselő-testület elfogadta a pályázatok benyújtásáról szóló beszámolót.

Az elmúlt évben pályázati támogatással 2,5 km hosszú kerékpárút valósult meg a gyomai városrészen. A Képviselő-testület elkötelezett a kerékpárút hálózat tovább fejlesztésére, így újabb pályázatot kíván benyújtani a Kodály utca szakaszától a Hidfő utcáig a Fő út vonalában, első szakaszban. A lakosság észrevételeit, az eddigi úttépítés tapasztalatait figyelembe véve módosította eredeti tervét és állalt az egyoldali kétirányú út megvalósításáról. Az érintett ingatlanok tulajdonosait egy fórum keretében értesítették a változásokról, illetve kérték ki véleményüket. A kétoldali kerékpársáv megvalósítása illeszkedik a Hidfő utcai csomópont (körforgalom) tervéhez, amely csatlakozhatna az Endrődi Hármaskörös hídon megépült szakaszok vonalvezetéséhez.

Lakossági egyetértés ellenére, képviselői kezdeményezésre a kerékpársáv építésében nem született döntés, így a napirendi pont újratárgyalása várható.

Lehoczkiné Timár Irén képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkesillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a léli hó s a tavaszi zöld.

Új kenyér íze, lepergő könnyű sója.
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
sivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Halász István

ny. pedagógus 1939-2011

Halász István 1939. február 14-én Gyomán született.

Szülei Halász János és Baráth Julianna. Általános iskolai tanulmányait itt végezte el. Édesapja csendőrpáncsnok volt a Felvidéken és ezért 1953-ban nem vették föl állami középiskolába. Így került a neves Debreceni Református Kollégium Gimnáziumába, ahol igazi közösségre talált, ami végig kísérte egész életét. Középiskolai tanulmányai idején folytatta a torna sportot, amiben már az általános iskolában országos bajnokságot nyert Dombos László tanár vezetésével. Érettségi után Műszaki Egyetemre felvételizett, kitűnő tanulmányi

eredménnyel, sikeres felvételi ellenére helyhiány miatt elutasították. Egész életében fájó pont volt, hogy származása és egyházi kötődése miatt mellőzött volt, de ő annak ellenére mindig büszke volt a múltjára.

Egy évet Debrecenben az Atomkutató Intézetben dolgozott fotó-laboránsként. Visszavágyott Gyomára, ezért 1958-ban jelentkezett a nyomdába magasnyomású gépmesternek, ahol 1963-ig szakmájában dolgozott. Nem mondott le arról, hogy tanuljon. Kossuth Lajos szavaival ismételte: „Soha le nem mondani, Soha el nem csüggedni, Ha kell mindig újra kezdeni.”

1963-ban elkezdhette tanulmányait Szegeden a Tanárképző Főiskolán, és a 2. Sz. Általános Iskolához került tanítani testne-

velést és fölc.rajzot.

Az oktató nevelőmunka mellett az egészséges életre, a sport szeretetére, túrázásra, helyes versenyszellemre tanította a gyomaendrődi gyerekeket. Munkásságát az elhivatottság a rátermettség az élmény-nyújtás jellemezte.

Számos területi, megyei és országos versenyen indította növendékeit, ahol sok szép eredménnyel gazdagították a város hírnevét. Tanulói közül többen is az országos válogatott tagjai lettek.

2001. szeptember 1-jén ment nyugdíjba a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda dolgozójaként, de a Diáksport Tanács aktív vezetője, szervezője és irányítója volt 2008. szeptember 1-jéig.

Halász István városi rendezvények szervezésében is részt vett, melyek szintén hozzájárultak városunk hírnevének öregbítéséhez. Több rendezvény fűződik nevéhez pl: Millenniumi Foci Gála, Varga Lajos halálának első évfordulójára szervezett Varga Lajos Emlékverseny, Országos meghívásos torna gála.

Munkája elismeréseként az alábbi kitüntetésekben részesült.

1999-ben „A Magyar Sportért”

2001-ben „Pedagógusi Szolgálati Emlékérem”

2008-ban „Magyar Köztársaság Diáksportjáért” arany fozokozat

2010-ben „Gyomaendrődért” emléklapok

Halász István a Gyomai szülőföld Baráti Kör aktív tagjaként részt vett Ki-Kicsoda Gyomaendrődön c. könyv szerkesztésében, nevéhez fűződik az Országzászló felújítása 1988-89-ben, valamint a kommunizmus áldozatainak és üldözötteinek emlékére felállított emlékmű a Köztemetőben.

Halász István nyugdíjas éveiben is aktívan figyelemmel kísérte a város sport és közéletét buzdította a fiatalokat az aktív, sportos egészséges életre.

Élete, tevékenysége Gyomaendrőd sport és kulturális életének része volt. Hálás szívvel emlékezünk rá.

2011. október-novemberi rendezvények - Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
X. 1.-31;	Népszámlálás	Lakások, helyiségek	
X. 04. 10-17 óra	Állatok Világa, lovak, szürke és tarka marha, Csacsik, birkák, kecskék, emu, papagájok, stb.	Gyomaendrőd, Rubin Panzió 5502 II.ker.582. Szarvasi út, 2. km.	Ujlaki Szabolcs 06-30-945-3750
X. 7. 9-19 óra	„Megvilágosodás Napja” Olcsó vagy ingyen kerékpár világitási szerviz szolgáltatás	Endrőd, Jármű Műszaki Bolt. Zöldfa u.1	Vaskó Lajos 06-66-284-801
X. 13. 17 óra	15 éves a Gyomaendrőd zenebarátok Kamarakórus és a Városi Alapfokú Művészet- okt. Int. Papp Gábor és Tóth Zoltán gitár.	Gyoma, Polgármesteri Hivatal, Nagyterem. Szabadság tér 1. Zene Világnapja	Hevesi Nagy Anikó 06-66-581-830
XI. 1-8;	Pótnépszámlálás	Lakások, helyiségek	

Ragyogj, ragyogj, csillagom! - VI.

Tisztelt olvasóink! Ezt a sorozatunkat az októberi számunkig gondoltuk folytatónak közölni. Részben az '56-os ünnepek történelmi előkészítésére, valamint nem titkolt szándékunk az 1950-es évek üldözötteink tiszteletére tervezett tábla állításunk céljának alátámasztására. Ezzel a VI. számmal tervezzük sorozatunkat befejezni, ebben az újságban.

Persze a begyűjtött anyag az itt ismertettek többszöröse, így ha Isten segít, egy még részletesebb kiadványban tárjuk azt Önök elé később. Remélve azt, hogy a tervezett tábla állításunk céljának alátámasztására. Ezzel a VI. számmal tervezzük sorozatunkat befejezni, ebben az újságban.

Tehát most a következő egyéni történeteket ismertetjük mint záró eseteket.

1. Hanyecz Margit feljegyzése alapján:

Apukám, Hanyecz Illés mint kulák 3 alkalommal összesen 2 évre lett elítélve. 7 hónapot a gyulai börtönben, a többi Sajóbáonyban és a komlói bányában töltötte mint rabmunkás.

Anyukám, Hanyeczné Salamon Margit két hónapot töltött Gyulán „vizsgálati” fogságban. **Bátyám,** Hanyecz Illés 3 hónapra lett ítélve. Szintén Sajóbáonyban rabként dolgoztatták. Szabadulása után 2 évig „munkaszolgálatos” katona lett.

Engem ugyan nem ítélték el, de kb. 30 fővel együtt kihajtottak miniket a legkegyetlenebb hidegben a fagyos földből cukorrépat szedni. A férfiak csákányoztak, mi szedők keze majd megfagyott a jeges répatól, társam volt **Véha Imréné.**

Bútorainkat, eszközeinket mindent elárvereztek „adótartozás címen”, melybe a tervekölcsön jegyzés is beleszámított.

Kovács Sándort, (K. Mátvás testvérét) úgy megverte egy helyi kommunista, hogy mája súlyosan megsérült. Egy évi pokoli fájdalmak után, 49 évesen meghalt.

Adatközlőnk sok eseményt írt le, de itt abbahagyjuk.

Szinte naponta voltak különböző büntetések, személyes bosszúk. Senki nem mert panaszkodni. A helyi „kiskirályok” azt csináltak, amit akartak.

2. Ungvölgyi János feljegyzése alapján:

Édesanyja Harnos Mária mint tanácsi dolgozó, kivizsgált egy sebesülés bejelentést. Kiderült, hogy a Temető utcában egy kuláknak, akit mőresre akartak tanítani az eljáró verőlegények – letépték a fülét. Hivatalos jegyzőkönyvet vett fel, és bátran továbbította a felettes szerveknek. Ezek után csillapodtak a fizikai bántalmazások. Ez is azt támasztja alá, hogy az endródi kommunisták még a szokásostól is kegyetlenebbek voltak.

3. Sarkadiné Selem Orsolya – az Endródiek Baráti Köre Alapító tagja, feljegyzései alapján:

Hunya András és felesége Kovács Eszter. Szarvasi határban minden földjüket, eszközüket elvették. A 70 év feletti házaspár teljesen jövedelem nélkül maradt. Az endródi ház kertjében termelt élelmiszerből tengődtek. Fiai nem tudtak segíteni, mivel mint „kulák csemeték” nincstelen földönfutók lettek. Az idős embert a Tanácsháza pincéjébe zárták, éhen-szomjan napokra, többedmagával, mert nem tudott Tervkölcson jegyezni. Felesége felment a hivatalba, és mindent aláírt. Mivel pénzük nem volt, a Tervkölcson fedezésére, minden ingóságukat elárverezték.

Hunya Ica férje Dr. Selem Árpád, nemzetközileg elismert Tábla-bíró, 5 nyelven beszélt. Bírói és ügyvédi vizsgája, kis és nagydoktori fokozata volt. 1950-ben, amikor 3 hónap alatt új bírókat képeztek ki, 52 évesen elbocsátották, mivel nem volt párttag. Még segédmunkás állást sem kaphatott. Protekcióval, egy gyárban hajnali befutó lett, később a KISTEXT-ben udvari bálarakodó munkát kapott. Családi házukat államosították, amit egy közbüntényes embernek utaltak ki.

4. Duda Béla, 88 éves – az Endródiek Baráti Köre alapító tagja, feljegyzései alapján:

Édesapja Duda Lajos, édesanyja Dudáné Juhász Erzsébet. Csizmadiaként a katonaság részére is készítettek bakancsokat, csizmákat. Földműveléssel is foglalkoztak. Műhelyük, házuk a Kondorosi út elején, földjük, tanyájuk a Templom zugban volt. Az igen népes családot a szülők és 8 gyerek alkotta. Jórészt maguk dolgoztak, szülei kemény szorgos munkára tanították őket, de másoknak is adtak kenyeret, munkát. Teherautójuk is volt. Ezt később az oroszok vitték el.

Duda Béla mint katona 1944-ben kerül ki a frontra. Lába sorozatlóvést kapott, de szerencsésen kiheverte, pedig nem volt orvos. Fogságba esett, megjárta a poklok poklát, Voronyezst, stb. 1947. karácsonyára került haza 29 kg-osan. Édesanyja nem ismerte meg. Gondos ápolás és etetés hatására szépen felerősödött, egy év alatt a korábbi 70 kg-ra.

Éppen ideje volt, mert kezdődött az újabb tortúra, a kulákküldözés. Távollétében szülei a falubeli házat otthagya kiköltöztek a zugi tanyába, hogy az ottani csöndben vészeljék át a frontot. Front nem volt, de a benti házat kifosztották és beköltöztek mások.

Majd '50-ben jött a rendőr és a mezőőr a tanyára: „Ide a kulcsot”. Mindent elvettek, földet, takarmányt, szerszámot, el kellett hagyni a tanyát, a TSZ-é lett. Benti házukba visszamehettek, de még ágyuk sem volt.

Béla egy lovat szerzett, és fuvaroskodni kezdett. Mint rendkívüli szorgalmas embert engedték önállóan dolgozni.

A Budapestre szakadt endródiek találkozója följjárt már a '60-as évek elején, így az ősi alapítók közé tartozik az Endródiek Baráti Körében.

5. Hunya Simon Péter, 88 éves – az Endródiek Baráti köre alapító elnökeinek feljegyzései alapján:

Szüleimet, Hunya Szilvesztert (Endrőd, 1897-1975) és felesége Knapcsék Ilonát (Endrőd, 1903-2000) 1952 novemberében telepítették ki a faluból. Egyik délután kimentek a tanyára, a tanácselnök (Kispaprikásnak csúfolták, nem tudom a rendes nevét), a jegyző és a rendőr. Körülnéztek, mondták, hogy a kutya nincsnek megkötve, közveszélyesek, ezért holnap reggel jön a teherautó 20-20 kg-os csomaggal elviszik őket Hortobágyra, vagy valami más helyre, amit még ők sem tudnak.

Késő este ismét kijött a rendőr a tanyára, azt tanácsolta, hogy az éjszaka folyamán menjenek el egy ismeretlen helyre, akkor megússzák talán a kilakoltatást.

Akkor már egy budapesti kitelepített család is lakott náluk, akiknek az ellátásáról is szüleimnek kellett gondoskodni. Kérdezte édesapám, eztán ki gondoskodik róluk?

Azt mondta, ne törődjön vele, ehettek Pesten eleget, rájuk fér egy kis börtölés.

Másokra így emlékezik:

Hunya Péter bácsi (Dávid sor) volt korábban - 1946-1949 - Hunya falu első önálló bírója. 1949-'50-ben több esetben kilakoltatták, de éjjel mindig visszaköltözött. Nagyon sokszor megverték, a bordáit is összetördelték. Többet volt börtönben, mint otthon. Közben a család a gyoma-rokonoknál talált menedéket. 1966-ban halt meg.

Határszéli József bácsit élve beásták a földbe, és napokig úgy ki-nózták.

Tímár (Varjas) Elek bácsi idősebb, kövérkés ember volt. A szekér után kötözték, mint a barmot és a lovak közé vertek. Ősi időben nagy sár volt a dülőúton, nem tudott futni a szekér után, elesett és úgy húzták a sárban. A következő héten belehalt a sérüléseibe.

Egyébként Endrődön és Hunyán volt a legkeményebb „kulák politika” megyei viszonylatban.

Saját sorsára többek között így emlékeznek:

Ez időben elkerültem a szülői házból, hogy magasabb szinten tanuljam, csináljam a földművelést. De velem is megjáratták a pokol tornácát. Ezért még nevet is kellett változtatnom. Pl.: Békési Áll. Gazdaság termelési értekezletén a gyapottermelés indításakor mindenképpen erőltették, hogy szóljak hozzá. Nem akartam, mert tudtam, hogy nem ide való. Vicesre vettem. Mondtam: „a múlt héten álomban találkoztam vele a dülőúton. Be volt pityókázva és azt dalolta: nem idevalósi születésű vagyok én, nem is érzem magam jól ezen a féltekén”.

Másnap azonnal kirúgtak, úgy hogy más Áll. Gazdaságba még éjjeli őr sem lehettem. Előtte, múlt hónapban született az ötödik gyerekünk, nagyon szegények voltunk. **Péter bátyánk hitvallása:**

Minden teremtmény ragaszkodik az eredeti kiindulási pontjához, szülőhelyéhez. Mi elszármazottak is így vagyunk ezzel, és ezért ragaszkodunk a szülőfalunkhoz, bármerre is vitt el a „forgószél” bennünket. Gyerekkora is mindenkinek csak egy van, kinek ilyen, kinek olyan, de csak egy van. Ezen változtatni nem lehet.

Olyan ez, mint a kenyér. Jobb otthon a fekete, mint máshol a fehér.

A szerkesztő befejező megjegyzései:

Ez a hitvallás az, ami a Baráti Körünket tudatosan, vagy tudat alatt összehozta és tartja egyben. És mindenképpen megérdemli a tisztelet és a megemlékezés azokat az elődeinket, akik az eddigi felsorolt (valójában százaszr ennyi) győtrelem ellenére ezen hitvallás szerint éltek és élnek, eszerint cselekednek.

Itt most konkrétan az ő emlékeket megörökítő táblára gondolunk, amihez kérjük minden jóéremű ember támogatását.

Gyomaendrőd, 2011. szeptember 25.

Szeretettel, tisztelettel: Szabó Béla

Katolikus oldal

OKTÓBERI MISEREND

Endrőd

vasárnap: 8 és 17 óra
Nemzeti ünnepünkön, október 23-én fél 10
Hétköznap reggel fél 8-kor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Október 9-én vasárnap fél 12-kor (23-án nincs mise!)

Hunya

vasárnap: 10 órakor
Nemzeti ünnepünkön, október 23-én 8 óra
Kedden, elsőpénteken és szombaton este 17 óra

Gyoma

Hétfő, kedd reggel 7 óra, szerda, péntek, szombat 17 óra,
vasárnap fél 11.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

MÁTRAVEREBÉLY-SZENTKÚTON JÁRTUNK

A tavalyi évhez hasonlóan idén is eljuthattunk az öt éve nemzeti kegyhelyé nyilvánított Szentkútra, a Kisboldogasszony búcsúra.

Szeptember 11-én vasárnap reggel 6-kor indultunk egy 19 személyes kibuszal Szakálos Tiborné, Maca néni áldozatos szervező munkájának köszönhetően.

Megérkezve ferences atya fogadta zarándok csapatunkat. A 11 órakor kezdődő szentmiseig még bőven volt idő kinek-kinek igénye szerint kegytárgyakat vásárolni, megtölteni palackjainkat szentkúti vízzel, vagy sétát tenni a közeli remetebárlanghoz és a Szent László hasadékhöz.

A 11 órai szentmisét Főtisztelendő Pápai Lajos győri megyéspüspök úr pontifikálta.

Szentbeszédében kiemelte, nem csak családjainkért kell imádkoznunk a Család Évében, de azért is hogy a családok becsüljék meg és támogassák a papi és szerzetesi hivatások ébredését is.

A szentmise körmenettel zárult. Lélekemelő volt látni a buzgó hívek sokaságát. Mintha Szent Ágoston szavai váltak volna ott a körmeneten valóra. „Mindegyikünk lángra gyúl, hogy egyetlen lángadó fáklaként vonuljanak a szent helyre.” Délután 2 órakor következett a litánia, a kegytárgyak megáldása és a zarándokok búcsúztatása. Ezt követően hitünkben megerősödve, megújulva indultunk haza.

Bukva Csilla

OKTÓBERI ÜNNEPEK

1. szombat:	Lisieux-i Kis Szent Teréz
2. vasárnap:	Évközi 27. vasárnap
4. kedd:	Assisi Szent Ferenc
6. csütörtök:	Szent Brúnó áldozópap
7. péntek:	Rózsafüzér Királynője
8. szombat:	Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya
9. vasárnap:	Évközi 28. vasárnap
11. kedd:	Boldog XXIII. János pápa
14. péntek:	Szent I. Kallixtus pápa és társai vértanúk
15. szombat:	Avilai Nagy Szent Teréz egyháztanító
16. vasárnap:	Évközi 29. vasárnap
17. hétfő:	Antiochiai Szent Ignác püspök, vértanú
18. kedd:	Szent Lukács evangélista
19. szerda:	Keresztes Szent Pál áldozópap
23. vasárnap:	Évközi 30. vasárnap
24. hétfő:	Claret Szent Antal püspök
25. kedd:	Szent Mór püspök
28. péntek:	Szent Simon és Szent Júdás Tádé apostolok
30. vasárnap:	Évközi 31. vasárnap
31. hétfő:	Boldog Romzsa Tódor püspök, vértanú

Népszámlálás 2011: Valljuk meg, hogy katolikusok vagyunk!

Kedves Katolikus Honfitársam!

A Központi Statisztikai Hivatal 2011. október 1. és 31. között népszámlálást végez Magyarországon. A tízevenkenti felmérés a társadalom mélyebb megismerésén és feltérképezésén túl a gazdasági, az egészségügyi, az oktatási, a szociális és a kulturális fejlesztések tervezésekor is alapul szolgál. Éppen ezért a társadalom jövője szempontjából is fontos, hogy megvallja a katolikus egyházhoz való tartozását. Jézus mondja: „Azokat, akik megvallanak engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt” (Mt 10,32).

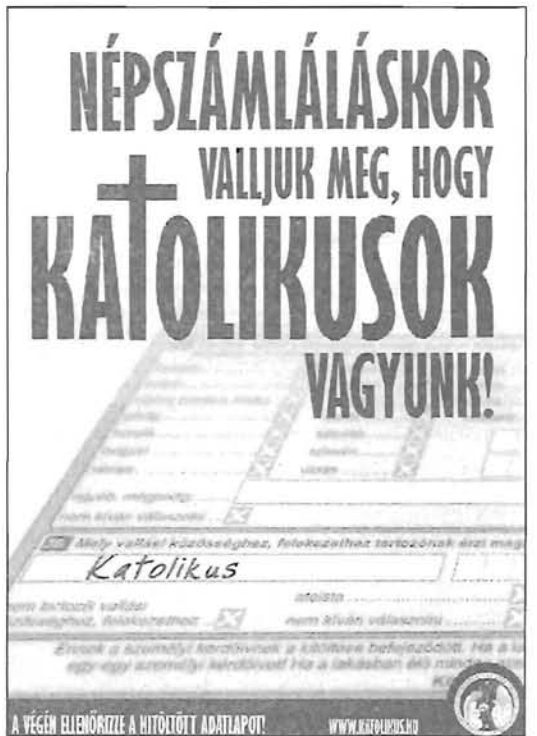
A lakossági kérdőív 38. kérdése: Mely vallási közösséghez, felekezethez tartozónak érzi magát? – válaszul írja be: katolikus.

A KSH első alkalommal biztosít lehetőséget arra, hogy a polgárok a világhálón keresztül válaszoljanak a népszámlálási kérdőívre. Ez a mód mind az Ön, mind a statisztikai hivatal számára megkönnyíti a procedúrát. Kérjük, hogy a plébániai és más egyházi közösségek segítsék idősebb, illetve arra rászoruló honfitársainkat a népszámlálási kérdőív kitöltésében. A népszámlálásról bővebb információkat, részleteket az alábbi elérhetőségeken kaphat:

www.ksh.hu, www.nepszamlalas.hu www.katolikus.hu info.nepszamlalas@ksh.hu

Figyelmét megköszönve:

Erdő Péter bíboros, prímás, érsek,
a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Művészeti délután

2011. szeptember 7-én művészeti délutánt tartott a Gyomaendrői Alapfokú Művészeti Iskola.

Sok tanszak érkezett, a táncosok szebbnél szebb ruhákban érkeztek, a hangszeres tanítók pedig csodás hangú hangszereket hoztak. Minden tanuló kapott egy füzetet, amiben pecséteket gyűjtött. Választhattak, hogy milyen sorrendben szeretnék végig járni az állomásokat. A néptáncosok játékos feladatokkal csábították magukhoz a gyerekeket. Egyszerű feladványok voltak ezek, hogy a legkisebbek is teljesíteni tudják őket. A balettosok gyakorlatokat mutattak, majd a többiek utánuk csinálták. A Hevesi Gitársuli ismert slágereket, dalokat játszott. A gyerekek ki is próbálhatják a gitárokat. A fúvós hangszerekbe belefújhattak az érdeklődők.

Nagyon élveztek az iskola tanulói. Később a füzeteket dobozba dobták, sorsoltak és nyereményeket osztottak. Szép volt ez a nap.

Bene Boglárka 5. osztályos tanuló

Judo oktatás iskolánkban

Ebben a tanévben lehetőségünk nyílik arra, hogy judo edzéseken vehessünk részt iskolánk tornatermében. Szeptembertől régi és új judosok kezdhették meg az edzéseket. Az edző irányítása mellett megtanuljuk az üdvözlés, a köszönés, a tiszteletadás formáit. A tisztességes küzdelem közben pedig megtanuljuk legyőzni önmagunkat és az ellenfelet. A győzelmen túl a vereség érzését is megtapasztalhatjuk.

A judo tanulása közben olyan általános mozgásgyakorlatokat is végzünk, amelyek a későbbiekben hasznosak lehetnek számunkra. Így például megtanulunk esni úgy, hogy az sérülésmentesen történjen.

Az első edzések nagyon jó hangulatban teltek, s a végére kellőképpen ki is fáradtunk.

Wolf Péter 7. osztályos tanuló

Körzeti Diákolimpia eredményei

Hornok Ferenc	súlylökés	IV. korcsoport	I. helyezés
Mile Dávid	súlylökés	IV. korcsoport	III. helyezés
Suha Martin	magasugrás	III. korcsoport	III. helyezés
	600 méteres futás	III. korcsoport	III. helyezés

Szent Gellért Nap Budapesten

Iskolánk 2011. szeptember 23-án a Szent Gellért Napot Budapesten töltötte.

Megérkezésünk után a BKV buszai vártak ránk a Keleti pályaudvaron, melyek elvittek bennünket a budai Sziklakápolnához. A különleges templomba elsőként az alsó tagozatosok juthattak be. Addig a felső tagozatosok egy kis sétatúra keretében megnézték a Gellért-hegyet, a Budapesten átfolyó Dunát és környékét.

Miután a felsősök is körültekintettek a templomban, visszasétáltunk a buszokhoz, melyek elvittek minket a Parlament előtti térre. Itt diákjaink, tanáraink megpihenhettek. Kis várakozás után három csoportban indulhattuk megnézni a Parlament épületét. Az Országházat, nemzeti jelképeinket idegenvezetők mutatták be. Ez kicsiknek, nagyoknak nagy élmény volt. Ezt követően a buszok visszaillesztettek minket az állomásra. Amíg várakoztunk, diákjaink vásárolhattak a pályaudvaron levő boltokban. Később felszálltunk a vonatra, mely körülbelül két óra alatt hazahozott bennünket, Gyomaendrődre.

A kirándulás jól sikerült, élményekkel, ismeretekkel gazdagodtunk. Reméljük, máskor is részt vehetünk hasonló programokban.

Farkasinszki Tünde és Tamás Rebeka 8. a osztályos tanulók

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza.

SZENT ORSOLYA és TÁRSNŐI

Október 21.

+Köln, 304 körül

Kölnben, a Szent Orsolya-templomban van egy felirat a 4. vagy az 5. századból, mely szerint egy Clematius nevű ember ezen a helyen, ahol szüzek szenvedtek vértanúságot, templomot építtetett tiszteletükre egy korábban meglévő, de leégett és rommá lett szentély helyén. Szent Orsolya tiszteletének első bizonyosságai a 8-9. századból valók.

Legendájának több változata ismert. Az egyik, amely hírt ad Orsolyáról és társnőiről: Aureliáról, Corduláról, Cumeráról és Kunigundáról, elmondja, hogy Orsolya egy brit király

leánya volt. Szüzességet fogadott és visszautasította egy pogány királyfi kezét. Társnőivel együtt hajón menekült el Angliából, és a kontinensre érve a Rajnán Kölnig hajóztak. Itt a pogányok, akik éppen ostromolták a várost, elfogták és megölték őket. Mindez 304 körül történt.

E legenda elterjedésére és elfogadására nagy hatással volt Schönau Szent Erzsébet (1129-1164) „ki nyilatkoztatása”. Orsolya tisztelete Kölnből kiindulva szinte egész Európában elterjedt. Hogy 11.000 társát említik, ez egy középkori olvasási hibából ered, mert a legenda csak „11 M”, azaz tizenegy mártír társáról beszél. Ezt az M-et - ami mint római szám ezret jelent - olvasták ezerek.

A 16. században Merici Szent Angéla az általa alapított rendet Szent Orsolya oltalma alá helyezte, ezért orsolyitáknak nevezik őket. Célul tűzték ki a fiatal leányokkal való foglalkozást, tanítást, hogy hithű, művelt, jó édesanyákká nevelődjenek.

A rend célja, feladata ma is elsősorban a tanítás, nevelés, de alapítójuk szándéka szerint igyekeznek alkalmazkodni a kor igényeihez. Magyarországon jelenleg öt városban orsolyita tulajdonban működők katolikus óvoda, általános iskola, gimnázium, szakközépiskola és kollégium: Dombóváron, Győrben, Kisvárdán, Sopronban és Budapesten.

ENDRŐDIEK BARÁTI KÖRÉNEK MEGHÍVÓI

Előzetes Felhívás 2011. október 23-i táblaavatáson való részvétellel

Tisztelt Endrődiek Baráti Körének tagjai és más érdeklődők!

Mint a városunk újságban olvashatták, Gyomaendrőd Város és az Endrődiek Baráti Köre táblát szándékozik állíttatni

2011. október 23-án,

az 1950-es évek endrődi üldözötteinek tiszteletére, megemlékezésére. Köztudott, hogy a Baráti Kör megalakítói ezen üldözöttek sorából kerültek ki.

A tábla ügye jelenleg még intézés alatt van, melynek végleges sorsa lapzártánk után dől el.

A tényleges helyzetről a tájékoztatást egyéni érdeklődés útján tudjuk megadni - 2011. október 1. után - az alábbi címeiken.

Endrődiek:

Ladányiné Mancika, 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 21; T:06-66-611-311; margitv46@freemail.hu

Fülöpné Katika: 5502 Gyomaendrőd, Szabadság u. 4/2; T: 06-66-284-435; M:06-30-6628-551

Elszármozottak:

Tímár Imre, 1022 Budapest, Eszter u. 8/A; T:06-1-326-7567; M: 06-20-9429-331 timarimrev@gmail.com

Szabó Béla, 1022 Budapest, Fillér u. 93. T:06-1-326-6753; M: 06-20-9766-322; pille.1@t-online.hu

Továbbá, a Gyomaendrőd 2011. október 23-i hivatalos ünnepi programjából is lehet tájékozódni.

Kedves Endrődi Barátaink!

Baráti Körünk a hagyományok felidézése és a hön áhitott hazai ízek élvezete céljából közös disznóvágást és tort rendez 2011. október 22-én, melyet az alábbiak szerint tervezzük lebonyolítani.

A jelentkezők létszáma és befizetése alapján vásárolunk 1 vagy 2 db disznót. Azokat együtt levágva (böllér segítségével) feldolgozzuk és ki-ki kívánsága és fizetési kedve szerint feldolgozva osztjuk szét, valamint eszünk belőle a helyszínen, frissen sültve-főzve.

Igen fontos az előre történő jelentkezés! Tehát akit érdekel, az alábbi címeiken értesítsen minket.

Endrődiek:

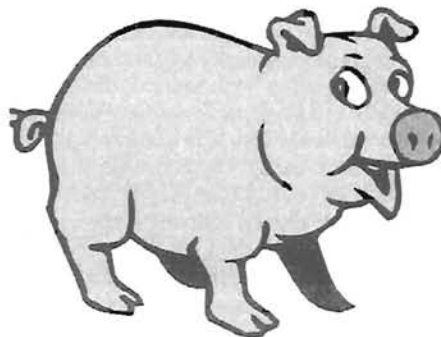
Ladányiné Mancika, 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 21; T:06-66-611-311; margitv46@freemail.hu

Fülöpné Katika: 5502 Gyomaendrőd, Szabadság u. 4/2; T: 06-66-284-435; M:06-30-6628-551

Elszármozottak:

Tímár Imre, 1022 Budapest, Eszter u. 8/A; T:06-1-326-7567; M: 06-20-9429-331 timarimrev@gmail.com

Szabó Béla, 1022 Budapest, Fillér u. 93. T: 06-1-326-6753; M: 06-20-9766-322; pille.1@t-online.hu

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Szeptember 3-án szolgáltatták ki a házasság szentségét egymásnak a hunyai templomban

Dr. Hódi Péter és Dr. Cserenyecz Anita.

Szeptember 3-án kötött házasságot az endrődi templomban **Nagy Attila és Kovács Anett Szabina.**

Kívánunk mindkét párnak sok boldogságot, életükre Isten áldását!

1961. augusztus 27-én kötött házasságot a hunyai templomban **Timár Sándor és Farkas Magdolna**

2011. augusztus 28-án a rákoshegyi (Bp. 17. ker.) Lisieux-i Szent Teréz templomban ünnepelték házasságuk 50. évfordulóját családjuk és rokonságuk körében. A képen: 2 lányukkal, vejeikkel és 9 unokájukkal.

Isten áldását, jó egészséget és sok boldogságot kívánunk nekik!

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Ördögoldal

Tisztelt Olvasó!

A közeledő 1956-os forradalom ünnepnapja arra sarkallt, hogy olyan történetet keressék Endrőd vagy Hunya falvak életében, mely az 1950-es évek sanyarú epizódjait jeleníti meg. Így bukkantam Veres Árpád Ördögoldal című könyvére, mely 2007-ben a Püski Kiadó gondozásában jelent meg. A szerző gyermekkorának sanyarú történetét írja le, amikor családját Budapestről kitelepítették Hunyára, az Ördögoldal 353-as számú tanyájába. A megrázó visszaemlékezés a Rákosi rendszer alattomoságát példázza: „Rákosiék egyik kimondatlan célja az volt, hogy essen egymásnak a két, számukra nemkívánatos, megsemmisítésre ítélt réteg...” Azt hiszem, hogy a sebek begyógyításához fel kell tárnunk az igazságtalanságokat, hiszen a megnyugvást az áldozatok lelkeiben csak ez hozhatja meg.

„Ebbe a környezetbe lettünk száműzve. Friss jövevények voltunk. Még csak sejtettük, hogy nem lesz ilyen idillikus a kép, hiszen a tél kemény. Tavasszal és ősszel dagasztani lehetett a sarat és az ivóvíz két kilométerre, a bolt a tanyaközpontban öt kilométerre volt, de rendszeresen üres. Vilány az nincs, orvos kétszer egy héten a tanyaközpontban volt elérhető, és ugyanitt volt egy segélytelefon is. Továbbá a hatóság ellenséges volt, és nem lehetett elhagyni a kijelölt terület határát. Nem tudtuk miből fogunk megélni. A későbbi években lehetett a tsz-ben és az állami gazdaságban éhbérről dolgozni. Nagyjából egy kilométeres távolságra voltak a tanyasorok, ahol egymástól 300-400 méterre helyezkedtek el a tanyák. Kétféle tanya létezett a környéken. Az egyik fajta egész évben lakott. Állandó emberi tartózkodásra is kiépített főépülettel és hozzá tartozó ólakkal, istállókkal, szérűkkel, nagy udvarral rendelkezett. A területen akác- és eperfák voltak telepítve. A kis birodalom, az ötvenes évekre jellemzően, gémeskúttal és petróleum-világítással volt ellátva.

A másik típusú tanya csak nyári tartózkodásra kiépített ideiglenes lakóhely. A tanyagazda a közeli 12-18 kilométerre lévő faluban töltötte a telet, és csak a tavaszi munkák idején jelent meg a tanyán. A munkák idején a családjával a tanyán tartózkodott. Általában a család egyik fiatalabb férfi-tagja maradt kint egész télen és etette, gondozta az állatokat, vigyázta a termést és a gépi felszereléseket. A tanyák e típusát úgynevezett kulákok lakták és éltek a 15-30 holdas középparasztok kemény, de függetlenséget biztosító életét. Állatokat, négy-öt lovat, három-négy tehenet, tíz-tizenöt disznót és aprójószágot tartottak.

Kitelepítési végzésünk ezt a tanyavilágot szabta lakóhelyünknek. A mi családunk budapesti volt, nem ismertük a tanyai életet. Tagjai a következők: Nagymamám háztartásbeli özvegyasszony, akit mindég a férje tartott el. Övéké volt az elvett négyszobás lakás. Micsoda pech volt nekik, hogy velük laktunk egy lakásban. Apám a néphadsereg frissen igazolt és véglegesített ezredese. Véglegesítése napján rögtön ki is telepítették! Anyám a városi asszony háztartásbeli. Bátyám 14 éves és én, aki 10 éves voltam. Mi öten érkeztünk, kéretlen látogatóként, az Ördögoldal 353. számú tanyába. Ráöntötték a kulák család nyakára. Rajtunk kívül még 150 családot telepítettek ebbe a tanyasi világba. Kitelepítésre kerültek papok, katonatisztek, csendőrök, koncentrációs tábort megjárt zsidók, gyárosok, színészek, étteremtulajdonosok, de voltak egyszerű közhivatalnokok is. A kitelepítés a család tulajdonában lévő lakás nagyságától is függött, hiszen lakást akartak szerezni, lopni. Sok volt a gyermek és idős. Ica

nénit - egy első világháborúban szolgáló tábornok özvegyét - is kitelepítették, férje húsz éve meghalt. Mit árthatott volna ő, ha Budapesten hagyják?! De a diktatúra nem válogatott. Ördögi módszer volt ez a szisztéma! A kulák rétegre ráaknizni ezeket a családokat. Természetesen sok férőhely nem volt a tanyákon, és a kulák család által használt lakóterületből kellett átadni valamit.

A pestiek felkavarták a helybeliek életét, mindennapos jelenlétükkel zavarták a családokat, és még enni és inni is akartak. Hát nem disznóság!? Ezek a családok nem értettek a mezőgazdasági munkákhoz, így később, amikor már lehetett dolgozni a tsz-ben, illetve az állami gazdaságban, a „hídeg vízre valót” sem keresték meg.

Nekünk a már említett tanya, a 353-as jutott. A tanyából a téli kamrát kapuk meg. Öten egy 4x4 méteres helyiséget. A kamra a főépület közepén volt. A tornácra először az előszobába lehetett bejutni. Balra voltunk mi, jobbra volt a tisztaszoba, amelyben a Gellai család - a mi kulánkunk - élt. Gellaiék a nyarat töltötték a tanyán, keményen dolgozva. Az öreg Gellai vékony szikár ember volt, vele élt felesége és két huszonéves fia. A fiatalabb fiú, András vitte apjával a 18 holdas gazdaságot. Gondozták az állatokat. próbálták megfelelni a hatalom elvárásainak, de az lehetetlen volt, és minden héten kisöpörték a padlásukat. Sokszor járt a végrehajtó, és ilyenkor megtelt a szobánk a Gellaiék ágyneműjével, ugyanis elvitték volna ezeket is, az elmaradt beszolgáltatás fejében. A másik fiú tüdőbajos volt. Vincének évekkal előtől kivették a fél tüdejét. Az Alföld földútjaival rettenetesen poros volt. Aratott, tombolt a tüdőbaj. A feleség általában kéthetenként jött ki a faluból, ritkán láttuk...

Ősszel -, ha igaz - a két kilométerre lévő tanyasi iskolába fogok járni, egyelőre csupán a tanyán segítettünk. Trágyát hordtunk, etettük az állatokat, közben riadtan hallgattuk a rémhíreket: visznek tovább bennünket a Szovjetunióba. Öszintén szólva, el is hittük ezeket. Tudtuk, hogy él még körülöttünk százötven hasonló sorsú család. Az idő teltével kezdett beérni egy természetes, de számunkra szörnyű állapot. A kezdeti sajnálatot és segítő készséget lassan felváltotta a tanyasi család ellenérzése. A rendszer cinikus, gonosz terve bevált. A kulákok és a kitelepített pesti családokat összeugrasztotta a mindennapi kényszerű együttlét, az állandó alkalmazkodás. Mind a két fél tudta, hogy egyikük sem tehet az összezártaságról, a kényszerű együttlétről, de a megfáradt idegrendszerek kezdték felmondani a szolgálatot. Rákosiék egyik kimondatlan célja az volt, hogy essen egymásnak a két, számukra nemkívánatos, megsemmisítésre ítélt réteg...”

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények.

hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szegek, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

„Egy nyughatatlan cselekvő ember” - Papp Zsigmond önéletrajza V.

2011. július 22-én pénteken igé-nyesen válogatott alkotásokból megnyílt Papp Zsigmond emlékkiállítás a Vidovszky- Gyűjtemény székházában. Egy lépés ez remélhetőleg - Zsiga bácsi hagyatékának „végleges befogadására”. Folytatva önéletrajzát, bízom abban, hogy olvasóinkat nem untatom...

„Estéknént eljárógattam a polgári kaszinókba is. Ott is mindig az öregek társaságát kerestem. Akik elbeszélgettek a régi jó időkről. Ma már csak sajnálom, hogy nem jegyeztem fel elbeszéléseinket, sok érdekes dolgot felemlítettek különösen gyomai vonatkozásokban, ami már a múlté. Az idő haladt, nehezen tudtam sorsomba beleyugodni. Mindenáron festő akartam lenni. Senki nem volt, aki a legelemibb dolgokat megmutatta volna. 1909. év szeptember hóban jelentkeztem a festészeti mesteriskolán felvétellel. Ott láttam életemben először szén rajzot, ott rajzoltam életemben először aktot. A felvétel természetesen nem sikerült. Október elsején pedig be kellett vonulni katonának. Mikor már láttam, hogy minden hasztalan, katonának kellett menni, kérvényt adtam be a hadkiegészítő parancsnokságnak, hogy oszszanak be a tiroli vadászokhoz. Megjött, hogy beosztottak a ménes karhoz Dorozsmára - így lettem én csődörös katona. Még egy gyomai fiú, Roósz György jött oda velem.

Ütközben csatlakozott hozzánk egy Nagy János nevezetű fiú. Mindketten kovácsok voltak. Naplemente után érkezünk a laktanyához. A kaszárnya egy Mária Terézia- korabeli alacsony, vályogból épült ronda sárga épület volt, valamikor a vasas németek (dragonyos lovasok) szállásoltak benne. Az épület közepén volt a száraz bejáró. Bementünk, ahol nagy érdeklődéssel fogadtak bennünket.

„Nacsak, hogy mán megjöttetek az apátok ilyen-olyan-ját, ippen három esztendeje várunk rátok!”

Ez a fogadtatás igen katona ízű volt. Mi voltunk az első bevonulók. Az irodában aztán valamivel jobb fogadtatásban volt részünk. Két kovács és egy középiskolás, aki németül is tud, referálta a manipuláns (gazdasági élelmezési altiszt), az ott lévő tisztnek.

Levezettek bennünket a legénységi szobákba, hármunkat háromfele. Én az első szakaszba kerültem.

Egy jó arcú, pirosképű örvezető úr lett az „apám”. Aznap varrta fel az egy csontcsillagot, krumplivirágot, ahogy katonanyelven mondták volt akkoriban, s tőle kaptam az első „szellemi” katonai oktatásokat. A kaszárnyában töltött első esti benyomásaimat nem

felejtettem el soha. Az első kilenc órai takarodót fújó trombita hangját még most is hallom. Ehhez sokban hozzájárultak az előzmények. Az ábrándok hazájából érkeztem oda. Nem így képzeltem el a sorsomat. Roppant el voltam keseredve. Másnap felöltöztettek bennünket. Ami rongy és piszok volt a raktárban, az mind ránk aggatták. Kistermetűnek szándékosan nagyot, nagynak pedig kicsit. Még tisztak is jót mulattak rajtunk. Megkezdődött hát a gyöngyélet. Nappal gyakorlatok gyalogosan és lovon, később már fegyverrel is. Éjjel lörségi szolgálat minden második-harmadik napon. Szerencsére az éjjeli lörségi szolgálattól hamarosan megszabadultam. Irodába kerültem írónoknak. Közvetlen parancsnokom Kovács János örmester úr lett. Egy igen komoly derék úriember volt. Aludni is az irodában aludtam egyedül a kassza mellett, s egyúttal ez volt az őrszolgálatom is. Míg az alapképzés tartott csak addig jártam szakaszba, az után teljesen irodai munkaköröm volt. Lovagolni azonban még sokáig kellett járnom. Az egyik tovább szolgáló altiszt velem szembeni ellenszenvét többször éreztettem velem. Rosszindulatú lovakat adott alám. Volt egy makacs természetű „DANTE” nevű angol telivér, sokáig volt a lovam. Ritka nap volt, hogy le ne dobott volna.

Lovagló pályánk a falu szélén volt. A nótában is emlegetett dorozsmai szélmalom a közelben kelepelt. Kivonuláskor mindig a széljárást figyeltem, mert ha fúj a szél, a malom járt, biztos voltam benne, hogy repülni fogok.

A malom iránt elkezdett velem bokkolni (megfeszített négy lábon ugrálni) s míg le nem esett, addig nem tágitott. Egy alkalommal többek között kint volt a gyakorlaton Becsey főhadnagy úr is. Mindenáron a nyeregben akartam maradni, de ez a betyár ló kiragadott, kitört a sorból. „Na, mi lesz veled festő? Szarok a penzlidre!” kiáltotta felém. Az esés nem maradt el. Mikor bevonultunk, az irodában is szóba került a dolog, mert megfajult a karom, a kapitánynak is tudomására jutott, s kicseréltette a lovam. Annyit azonban elért, hogy megtanultam lovagolni. Vásárolni Szegedébe jártunk. Egy alkalommal a kapitány úr felesége is velünk jött. Négy szürke arab mên volt befogva a hintóba. Dorozsmáról Szegedre menet a rökusi vasútállomás mellett a sinek felett egy hídon kellett átmenni. Mikor a híd közepére értünk, a gyorsvonat éppen akkor száguldott el alattunk, nagy gőz és füstszjoldot vert fel éppen a lovak alá, azok megijedtek, és le akartak ugrani a hídról. En a kocsis mellett ültem a bakon, a két első ló hajtószárát erősen megrántottam, mire a két ló két hátsó lábára állva ágaskodni kezdett, pillanatok alatt leugrottam a lovakat orron vertem, majd zablánál fogva a fejüket visszafordítottam. Az egyik ló az elejével a korlátra esett. A kapitány úr felesége elájult, csak pecek múltva tért magához. Csak azután tudta meg mi történt. Ez eset után, ha Szegedébe ment, nekem mindig a bakon kellett ülni. Sütemény s torta szelet is kijárt nekem a kapitányné konyhájáról.”

Közreadja: Cs. Szabó István

Felvételez, diplomázol, jó állást keresel?

A nyelvvizsga PLUSZ PONT!

Már most készülj a tavaszi nyelvvizsgára!

angol, német, olasz, francia és eszperantó

(Nyelvvizsga időpontok: áprilisban, májusban, júniusban.)

Jelentkezz szeptember 30-ig, egész évben folyamatosan!

Tervezett tanfolyamkezdés: október 03.

Óradíj: 600-1000Ft - íztámtól függően

Tel: 20/22-970-22, 20/947-1603

Inter Nyelvtúdió

Info@internyelvtudio.hu

Ny.sz: 21081-3007

Részletes információ: Gyomaendrőd, Kossuth u. 18. naponta: 14-18 óráig

Igénybe vehető szolgáltatások: előzetes tudásszint felmérés, tanácsadás

Gyerekeknek! angol és német klubok 4-től 14 éves korig, és korrepatálás - hogy te legyél a szfár!

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

reméljük, magára talál a csapat és győzelmekkel örvendeztetik meg a szurkolóinkat.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2011. 09. 07. Gyomaendrődi FC – Méhkeréki SE 0 : 0
G.: -

Ifi.: 4 : 0 G.: Csapó Zs., Csapó P., Oláh R.(2)

Szépszámú közönség előtt rendezték meg a hét közepére használt mérkőzést a tavalyi ezüstérmes ellen. Az első félidőt a keménység, és a mezőnyjáték jellemezte, valamint a játékvezető igen érdekes ítéletei, amelyek igencsak borzolták a hazai nézők idegeit. Az első félidő végén sajnos emberhátrányba kerültünk, Rácz Gergőt kiállították. A második félidő is a küzdelemről szólt, egy-egy kapufa itt is, ott is. A jó ötven percet emberhátrányban játszó hazai csapat értékes döntetlent ért el egy küzdelmes mérkőzésen.

2011. 09. 11. Csabacsüd SE – Gyomaendrődi FC 1 : 1
G.: Kovács Gy.

Ifi.: 2 : 2 G.: Farkas K.(2)

Gyönyörű napsütéses időben igen határozottan és nagy elszántsággal kezdtük a mérkőzést, több lehetőségünk is volt a mérkőzés elején, de azok kimaradtak. Az első félidő 30. percében egy szép támadást követően azonban bombagóllal megszereztük a vezetést. A második félidőben felpörgött a hazai csapat és nagy iramot diktálva folytatta a mérkőzést. Ennek eredményeként hamar (50. perc) sikerült is egyenlíteniük, igaz elég vitatható körülmények között, hiszen kapusunkat akadályozták a védésben. Ezt követően jöttek a hazai rohamok, de a védelem, élükön Szabó Zoli kapusunkkal állták a sarat és mindent háritottak. Voltak még mindkét oldalon lehetőségek, de azok kimaradtak, így pontosztokodás lett a végén.

2011. 09. 17. Gyomaendrődi FC – Mezőberényi FC 0 : 1
G.: -

Ifi.: 2 : 3 G.: Csapó Zs.(2)

Az első félidőben mindkét csapat igen álmosan kezdett, lassan melegedtek be a játékosok. Inkább a vendégek veszélyeztettek, de a védelem és a kapusunk,

mint mindig mostanában végig a helyén volt. Az első félidő eredménye így gólnélküli döntetlen lett. A második félidő már izgalmasabbra sikerült, egy tipikusan egygólos mérkőzés képe rajzolódt ki, mindkét csapat akarta magának azt a bizonyos 3 pontot. A mérkőzés végére felforrósodott a játék, röpködtek a sárga lapok, valamint egy piros is előkerült a vendégeknél. A vége előtt öt perccel kihagyhatatlan helyzet maradt ki a vendégek kapujánál, csatárunk az ötösről senkitől sem zavartatva sem tudta a kapus mellett ellőni a labdát. A mérkőzés végén a 90. percben megbosszulta magát a hazai kihagyott helyzet, a vendégek kihasználták védőink tévovázását, és közlőrl megcserezték a mérkőzés egyetlen gólját, valamint a három pontot is.

2011. 09. 24. Szeghalmi FC – Gyomaendrődi FC 2 : 0
G.: -

Ifi.: 2 : 0 G.: -

Támadólag kezdtük a mérkőzést és mindjárt az elején lövésekkel jelentkeztünk be az ellenfél kapujánál. A hazai oldalon az első igaz támadás a 10. percben következett, amelyből a lesen álló csatár

Öregszőlői tanárok, diákok találkozója

Szeptember 24-én ünnepi misére gyűltek össze az endrői templomban az öregszőlői volt tanárok és diákok.

Iványi László plébános kiemelte a véletlen egybeesést: itt a templomban az elhunyt és élő tanárokért, diákokért imádkozunk, az egyházmegyében Szent Gellért első püspökünknek az ünnepe van. Gellért amellett, hogy pap és püspök volt, az egyházmegyében az első iskolát ő alapította. Ő volt Szent István királyunk fiának, Imre hercegnek a tanítója, nevelője.

A szentmise után az Öregszőlőben, a volt Szent Imre Iskola mögött folytatódott az ünnepség.

Giricz Vendel ny. volt igazgató ünnepi beszéde után a volt diákok szavatai tették még meghittebbé az ünnepséget.

Iványi László plébános, tb. kanonok újra szentelte a tanyasi iskolát 2007-ben felállított emlékművét, mivel az új helyre került. A volt diákok leleplezték még egy emléktáblát is.

Ezután az elhunytak tiszteletére virágot helyeztek el a volt diákok, a jelen lévő volt pedagógusoknak pedig egy-egy szál virágot adtak.

A meghitt ünnepség szerény agapéval ért véget.

Köszönet illeti a fáradhatatlan szervezésért Pésó Illés Béláné ny. tanárnőt, aki mindig szívében viseli az Öregszőlő sorsát.

a hálóba lőtt, nagy meglepetésre a játékvezető mégis gólt ítélt. A félidő közepén egyenlítősi lehetőségünk volt, hiszen egy közepre lőtt labdát Dani azonnal rálőtt, ami a kapufán csattant, a kipattanó pedig a kapusról szögletre ment. A második félidő elején ismételten mi veszélyeztettünk, de sajnos eredménytelenül. Ezt követően a hazaiak gyors fiataljai rendre lekonztraáltak bennünket, de a befejezések nekik sem sikerültek még ekkor. A mérkőzés vége felé azonban a második hazai találat megpecsételte sorsunkat. A második félidőben a jobban konztrazó hazaiak megérdemelt győzelmet arattak.

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Tisztelt Városunk újság!

Szeretném hálámat kifejezni, szüleink házasságkötésének 100 éves évfordulójának tiszteletére szervezett ünnepség megrendezőinek. Olyan alkalom volt ez, ami - gondolom nem csak nekem, hanem az ott lévő nagycsaládnak is - felejthetetlen.

Giricz László fáradhatatlan, fiatalos lendülettel megrendezett ünneplés sorozatát, aminek csúcspontja a vetítéssel egybekötött sok-sok élménnyel gazdagított beszámolója volt, visszahozta a fiatal korunkat. Köszönöm!

Fülöp Imrénének (Katikának), a családi hangulat megteremtéséért, köszönet!

Az Endrődön élő rokonoknak a szíves vendégséget, a sok finom süteményt! Köszönöm!

Bár nem tartozott az ünnepséghez, de meglátogattuk a Lásbas u. 9 sz. alatti házukat, ahol fiatalságunkat éltük vidáman. A jelenleg ott élő családnak a szíves vendéglátásukért, Köszönet!

Narancsik Vincéné (Tímár Lujza)
Mosonmagyaróvár
Hársfa u. 6

Kérem, hogy a levél újságba tételéért a megfelelő honoráriumot közzéjék, vagy a csekket postázzák címemre!

Köszönettel: Narancsikné

Kedves Olvasónk! A „honoráriumot” már megkaptuk, köszönjük! Nekünk az a honorárium, ha olvassák a lapot, és ha írnak.

Egy tanárra emlékezve Két történet dr. Csókási Béláról

Márványba vésve

Dr. Csókási Béla 1950 és 1954 között a szeghalmi Péter András Gimnázium tanára volt. A gimnáziumot akkor Bólyai Farkas Gimnáziumnak nevezték.

(Péter Andrást, aki 1916-ban meghalt, kuláknak nyilvánították, akiről nem lehetett iskolát elnevezni, még akkor sem, ha éppen az általa adományozott birtokból jött létre az intézmény.)

Béla bácsit nagyon szerették a tanítványai.

2001-ben ünnepeltül a középiskola alapításának 75. évfordulóját. A jubileumi ünnepségen avattuk fel azt a márványtáblát, amellyel az iskolában egykor tanító tanároknak állítottunk emléket. Itt szerepel mindazon tanárok neve, akik legalább öt évet tanítottak a Berettyó parti gimnáziumban.

A figyelmes szemlélő a hetvennyolc név között megtalálja Csókási Béla nevét is, pedig ő csak négy évig volt Szeghalmon.

Az emléktábla egy nagylelkű adakozó, Eiler Katalin adományából jött létre. A volt diák egyetlen kívánsága teljesítését kérte: legkedvesebb tanára neve is kerüljön fel az emlékfalra. Ez a tanár Dr. Csókási Béla volt.

Örömmel teljesítettem a kérést, annál is inkább, mert személyes

élmények kötöttek e nagyszerű tanárhoz, 1956 és 1960 között engem is tanított a gyomai gimnáziumban.

A herékről politikus szemmel

Volt olyan időszak, amikor az oktatást nagyon erős központi irányítás, szigorú szakmai és politikai ellenőrzés jellemezte. Gyakori volt a szakfelügyelői óralátogatás, óraelemzés. Fontos volt a tananyagból adódó nevelési, „politikai nevelési” feladatok megvalósítása.

1952-ben megyei szakfelügyelő látogatta meg Csókási Béla bácsi méhekről tartott biológia óráját. Az óra utáni elemzésen, megbeszélésen a felügyelő szakmailag jónak minősítette a tananyag feldolgozását.

Egy kifogás hangzott el: Amikor a méhcsaládok életéről beszélt a szaktanár a herékek kapcsolatban meg kellett volna említeni a társadalom heréit is, a kulákokat, a feketézőket, a beszolgáltatást nem teljesítőket.

U.i. Az ötvenes években azért tanított Béla bácsi Szeghalmon, mert a háború előtt Endrődön a polgári iskola igazgatója volt, s az új hatalom megbízhatatlannak tartotta, ezért távoznia kellett a községből.

Gyula, 2011. augusztus

Vaszkó Tamás

TÍZ ÜNNEPNAP AZ ÖSSZEFOGÁS ÉS A ZENE JEGYÉBEN

Nem tudom, a kedves olvasó hogy van vele, én mindig ünnepnek élem meg, ha vendégeim vannak, vagy vendégeskedem. Ilyenkor kizökken az ember a hétköznapiakból, ünneplőbe öltözteti a szívét, és ezek a napok az adódó többlet-gondok ellenére is jókedvben telnek el. Így élte meg énekkarunk az Ottawai Magyar Kórus augusztusi látogatását.

Alig búcsúztattuk el a schönecki barátainkat, máris nagy energiával vetettük bele magunkat a kanadai kórusral közös programjaink megszervezésébe. Sűrített próbákkal, egyeztetésekkel, szponzorok keresésével és saját felajánlásokkal készültünk a találkozóra. Legtöbbünknek erre az időszakra esik évi rendszeres szabadsága, családi nyaralása, a lakás- és kert körüli teendők zöme, mégis sikerült mindent megnyugtatóan elrendezni.

Már az első közös vacsora és próba jó hangulatban telt, ismerősként üdvözöltük egymást, sőt újabb barátokra is találtunk a tíz nap alatt. Többek között szívünkbe zártuk a gyergyószentmiklósi népdalénekest, Ambrus Katalint. Sokat neveltünk a vendégek színjátszó csoportjának előadásán a gyomai művelődési házban. A gyomaendrődi, a mezőtúri és a békéscsabai közös hangversenyek izgalmi, az együtt éneklés, és az utazások egyre közelebb hoztak bennünket egymáshoz. Külön örömet okozott, hogy a fellépések után sok pozitív kritikát kaptunk a zeneszerető, zeneértő közönségtől, ami igazolta, hogy a kitartó munka meghozza gyümölcsét. Köszönet érte karnagyainknak, Finta Beatrixnak és Gecseiné Sárhegyi Nórának. Az ehhez hasonló megmérettetések adnak erőt a munka utáni fárasztó esti próbákhoz, az embert próbáló szervező munkákhoz.

Az ottawaiak ittlétének és programjainak költségeit sok ember együttműködésével sikerült előteremteni. Bár kéregetni, sőt a támogatást elfogadni nem túl felemelő, a segítség mégis jólesett, különösen, amelyikről éreztük, szívből jött. Sajnos a kultúrára hazánkban sohasem volt elegendő pénz, s ez ma fokozottan érvényes, ám most is győzött az összefogás. Köszönjük Hornok Ernőnek a kezdeményezést és koordinálást, és köszönjük önzetlen segítségét a következő támogatóinknak: Agrofém Velvet, Borsi Lajos, Csapó Marianna, Dr. Csoma Antal, Dr. Szonda István, Felsőrézsi Olvasó- és Gazdakör, Gecsei László, Gyomaendrőd Város Önkormányzata, Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórus, Herczeg Zsolt (Mezőtúr polgármestere), Illés János és a Hárs Hotel, Izsó Gábor (Békés polgármestere), Keselyős Kft., Kiss Sándor és a Sörkert fogadó, a Kondorosi csárda, Körösi Halász Szövetkezet, Liget Fürdő Kft., Őszikék Idősek Otthona, Sikér Kft., Szabó Balázné, Timár Andrásné és a Körös étterem, a TÓTKAÉP és Tótka Sándor, Várfi András (Gyomaendrőd polgármestere).

Oláh Gizella

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Tisztelt Városunk újság!

Szeretném hálámat kifejezni, szüleink házasságkötésének 100 éves évfordulójának tiszteletére szervezett ünnepség megrendezésére. Olyan alkalom volt ez, ami - gondolom nem csak nekem, hanem az ott lévő nagycsaládnak is - felejthetetlen.

Giricz László fáradhatatlan, fiatalos lendülettel megrendezett ünnepsé sorozatát, aminek csúcspontja a vetítéssel egybekötött sok-sok élménnyel gazdagított beszámolója volt, visszahozta a fiatal korunkat. Köszönöm!

Fülöp Imrénének (Katikának), a családi hangulat megteremtéséért, köszönet!

Az Endrődön élő rokonoknak a szíves vendégséget, a sok finom süteményt! Köszönöm!

Bár nem tartozott az ünnepséghez, de meglátogattuk a Lásbas u. 9 sz. alatti házunkat, ahol fiatalságunkat éltük vidáman. A jelenleg ott élő családnak a szíves vendéglátásukért, Köszönet!

Narancsik Vincéné (Tímár Lujza)
Mosonmagyaróvár
Hársfa u. 6

Kérem, hogy a levél újságba tételért a megfelelő honoráriumot közöljék, vagy a csekket postázzák címemre!

Köszönettel: Narancsikné

Kedves Olvasónk! A „honoráriumot” már megkaptuk, köszönjük! Nekünk az a honorárium, ha olvassák a lapot, és ha írnak.

Egy tanárra emlékezve Két történet dr. Csókási Béláról

Márványba vésve

Dr. Csókási Béla 1950 és 1954 között a szeghalmi Péter András Gimnázium tanára volt. A gimnáziumot akkor Bolyai Farkas Gimnáziumnak nevezték.

(Péter András, aki 1916-ban meghalt, kuláknak nyilvánították, akiről nem lehetett iskolát elnevezni, még akkor sem, ha éppen az általa adományozott birtokból jött létre az intézmény.)

Béla bácsit nagyon szerették a tanítványai.

2001-ben ünnepeltül a középiskola alapításának 75. évfordulóját. A jubileumi ünnepségen avattuk fel azt a márványtáblát, amellyel az iskolában egykor tanító tanároknak állítottunk emléket. Itt szerepel mindazon tanárok neve, akik legalább öt évet tanítottak a Berettyó parti gimnáziumban.

A figyelmes szemlélő a hetvennyolc név között megtalálja Csókási Béla nevét is, pedig ő csak négy évig volt Szeghalmon.

Az emléktábla egy nagylelkű adakozó, Eiler Katalin adományából jött létre. A volt diák egyetlen kívánsága teljesítését kérte: legkedvesebb tanára neve is kerüljön fel az emlékfalra. Ez a tanár Dr. Csókási Béla volt.

Örömmel teljesítettem a kérést, annál is inkább, mert személyes

élmények kötöttek e nagyszerű tanárhoz, 1956 és 1960 között engem is tanított a gyomai gimnáziumban.

A herékről politikus szemmel

Volt olyan időszak, amikor az oktatást nagyon erős központi irányítás, szigorú szakmai és politikai ellenőrzés jellemezte. Gyakori volt a szakfelügyelői óralátogatás, óraelemzés. Fontos volt a tananyagból adódó nevelési, „politikai nevelési” feladatok megvalósítása.

1952-ben megyei szakfelügyelő látogatta meg Csókási Béla bácsi méhekről tartott biológia óráját. Az óra utáni elemzésen, megbeszélésen a felügyelő szakmailag jónak minősítette a tananyag feldolgozását.

Egy kifogás hangzott el: Amikor a méhcsaládok életéről beszélt a szaktanár a herékkel kapcsolatban meg kellett volna említeni a társadalom heréit is, a kulákokat, a feketézöket, a beszolgáltatást nem teljesítőket.

U.i. Az ötvenes években azért tanított Béla bácsi Szeghalmon, mert a háború előtt Endrődön a polgári iskola igazgatója volt, s az új hatalom megbízhatatlannak tartotta, ezért távoznia kellett a községből.

Gyula, 2011. augusztus

Vaszkó Tamás

TÍZ ÜNNEPNAP AZ ÖSSZEFOGÁS ÉS A ZENE JEGYÉBEN

Nem tudom, a kedves olvasó hogy van vele, én mindig ünnepnek élem meg, ha vendégeim vannak, vagy vendégeskedem. Ilyenkor kizökken az ember a hétköznapiakból, ünneplőbe öltözteti a szívét, és ezek a napok az adódó többlet-gondok ellenére is jókedvben telnek el. Így élte meg énekkarunk az Ottawai Magyar Kórus augusztusi látogatását.

Alig búcsúztattuk el széneki barátainkat, máris nagy energiával vetettük bele magunkat a kanadai kórusral közös programjaink megszervezésébe. Sűrített próbákkal, egyeztetésekkel, szponzorok keresésével és saját felajánlásokkal készültünk a találkozóra. Legtöbbszörnek erre az időszakra esik évi rendszeres szabadsága, családi nyaralása, a lakás- és kert körüli teendők zöme, mégis sikerült mindent megnyugtatóan elrendezni.

Már az első közös vacsora és próba jó hangulatban telt, ismerősként üdvözöltük egymást, sőt újabb barátokra is találtunk a tíz nap alatt. Többek között szívünkbe zártuk a gyergyószentmiklósi népdalénekest, Ambrus Katalint. Sokat neveltünk a vendégek színjátszó csoportjának előadásán a gyomai művelődési házban. A gyomaendrődi, a mezőtúri és a békéscsabai közös hangversenyek izgalmi, az együtt éneklés, és az utazások egyre közelebb hoztak bennünket egymáshoz. Külön örömet okozott, hogy a fellépések után sok pozitív kritikát kaptunk a zeneszerető, zeneértő közönségtől, ami igazolta, hogy a kitartó munka meghozza gyümölcsét. Köszönet érte karnagyainknak, Finta Beatrixnak és Gecseiné Sárhegyi Nórának. Az ehhez hasonló megmérettetések adnak erőt a munka utáni fárasztó esti próbákhoz, az embert próbáló szervező munkákhoz.

Az ottawaiak ittlétének és programjainak költségeit sok ember együttműködésével sikerült előteremteni. Bár kéregetni, sőt a támogatást elfogadni nem túl felemelő, a segítség mégis jölesett, különösen, amelyikről éreztük, szívből jött. Sajnos a kultúrára hazánkban sohasem volt elegendő pénz, s ez ma fokozottan érvényes, ám most is győzött az összefogás. Köszönjük Hornok Ernőnek a kezdeményezést és koordinálást, és köszönjük önzetlen segítségét a következő támogatóinknak: Agrofém Velvet, Borsi Lajos, Csapó Marianna, Dr. Csoma Antal, Dr. Szonda István, Felsőrényi Olvasó- és Gazdakör, Gecsei László, Gyomaendrőd Város Önkormányzata, Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórus, Herczeg Zsolt (Mezőtúr polgármestere), Illés János és a Hárs Hotel, Izsó Gábor (Békés polgármestere), Keselyős Kft., Kiss Sándor és a Sörkert fogadó, a Kondorosi csárda, Körösi Halász Szövetkezet, Liget Fürdő Kft., Öszikék Idősek Otthona, Sikér Kft., Szabó Balázné, Tímár Andrásné és a Körös étterem, a TÓTKAÉP és Tótka Sándor, Várfi András (Gyomaendrőd polgármestere).

Oláh Gizella

Hírek a Rózsashegyi Iskolából

Óvodákkal bővültünk

Intézményünk 2011. szeptember elsejétől óvodai feladatot is ellát, ennek megfelelően nevünk is változott: Rózsashegyi Kálmán Kisrészégi Általános Iskola, Óvoda és Diákotthon. A Napsugár tagóvoda két telephelyen működik. Gyomaendrődön és Csárdaszálláson összesen 40 óvodásunk van.

A nevelési évet ünnepélyes keretek között nyitottuk meg, amelyen rövid műsorral köszöntötték a gyerekek a vendégeket. Az ünnepségen részt vett Szmola Magdolna óvodavezető, aki 12 évig működtette az óvodát és az idén nyugdíjas éveit kezdi.

Az új fenntartó képviselőjében megjelent Várfi András polgármester úr, Lehóczkiné Timár Irén az oktatásért felelős bizottság elnöke, Dr. Csorba Csaba jegyző úr és Tóthné Rojik Edit oktatási előadó. Dr. Farkasinszky Erzsébet, a körzet képviselője nem tudott részt venni az ünnepségen, mesekönyveket küldött ajándékba a gyerekeknek.

Szmola Magdolna volt óvodavezető az átadási ünnepségen

Tanévnyitó

Az ünnepélyes tanévnyitón a nyolcadikosok vezették be az első osztályosokat. Farkas Zoltánné intézményvezető köszöntője és az énekkarosok szép dala után a nagyoktól megkapták iskolánk pedagógiai programját és kitűzőjét. A jókedvű elsősök verssel mutatkoztak be.

Iskolai kitűzőt és pedagógiai programot kaptak az elsősök

Újra tan-tan

Sok éve már, hogy a felső tagozatosok a tanév első három napját a tanulás tanítása projekttel kezdik. Ezeken az órákon beszélgetnek ar-

ról, hogy mire való az iskola, milyen feltételei vannak az eredményes tanuláshoz, önismereti kérdőíveket töltenek ki. Érdekes koncentrációs gyakorlatokat végeznek, megismerkednek a kifejező- és a dinamikus olvasás módszerével, a szép beszéd fontosságával, az emlékezet fejlesztésével és az önművelés lehetőségeivel.

Túra

Iskolánk tanulói szeptember 6-án Kocsorhegyen át akadályversenyen vettek részt. Közben több állomáson különböző feladatokat kellett megoldaniuk az osztályok csapatainak. Célba dobtak, sportkérdésekre válaszoltak, krumplit hámoztak. A Körös-Maros Nemzeti Park növény- és állatvilágát mutatták be, az őszi jeles napjait ismertették. Mocsárjárás, képkirakás is szerepelt a feladatok között. A csatakiállításokat és menetleveleket is értékelték az állomásokon levő felnőttek. Minden osztály jutalmat kapott.

Végállomás a Pájer strand volt, ahol az alsósoknak foglalkozásokat szerveztek. Lehetett horgászni, itt a halakat ugyan visszadobták, de a győztesek oklevelet kaptak. Voltak, akik csuhé lepkét, szitakötőt készítettek, voltak, akik virágot nádából. Kincskereső és futkározós játék után süthettek kenyérlángost és pizzát, amit meg is ettek.

Az őszi túra a diákönkormányzat által felhasználható tanítás nélküli munkanap, ami minden évben kellemes élményekkel indítja a tanévet.

Gyönyörű természeti környezetben túráztak a felsősök

Készülnek a lepkék és szitakötők

Az álmok fája...

(írta: Benkéné Török Mária)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy csodálatos nagy-erdő közepén, a tisztáson egy több száz éves tölgyfa.

Hatalmas törzse, ágai, levele az égig értek.

Olyan óriás volt, hogy a nap, mikor kisütött, először Őt üdvözölte. Az öreg tölgy bölcsen megköszönte a napnak, hogy süt rá és hálás volt a felhőnek, hogy esőt küld neki és fársainak, no meg a földekre, mezőkre is...

Köszöntötte a szelet, ami szétborzolta a lombjait, és éjjel beszélgetett a holdfényben a csillagokkal. Nagyon jószágos tölgy volt, már nem tudta senki milyen korú lehet, mintha az idők kezdetétől itt állt volna.

Gyönyörű és nagyon barátságos fa volt ez az öreg tölgy, szerette az embereket.

Egyszer egy vándor megpihent a tövében és elke-seregte, bánatát, nekidőlt a fa törzsének és nagyot sóhajtott.

- Minden álmom, hogy apám meggyógyuljon, de nem tudom, mit tegyek, hol találom meg azt a varázsló gyógyítót, aki segíteni tud.

Hűvös szellő járt a fa ágai között a vándor különösen érezte magát. Ivott a kulacsából, megsimogatta a fa törzsét, majd azt mondta:

- Olyan jól érzem magam az árnyat adó lombjaid alatt, segíts kérlek nekem, hogy teljesüljön az álmom.

Apja már régóta betegeskedett és a fiú – aki nagyon szerette – elindult, hogy felkutassa azt a csodadoktort, akiről úgy hírelett, hogy minden betegséget meg tud

gyógyítani.

A fa bóloga-tott és lombjaival megsimogatta a vándor fejét.

Eredj fiam – mondta – egy járőföldre van a szomszéd faluban egy ember, az lehet az, akit keresel... csak menj egyenesen Isten legyen veled, le a domb-ról, a patak mentén, majd meglátod a kis falucska templomának tornyát. Ott már tudni fogják, ki az, aki segíteni tud neked.

A vándor nagyon hálás volt a fának, ismét megsimogatta, már nem csüggedt és sietős léptekkel elindult az öreg tölgy útbaigazítása szerint.

Megérkezett a faluba és megtalálta a gyógyfüves embert, akinek elmondta édesapja baját, aki gyógyfüvekből készített főzetet és odaadta a vándornak.

Három napi járásra volt az otthonától, de minden erejét összeszedte, és sietve szedte a lábait. Hazaért harmadnap virradatkor, az anyja sírva fogadta, hogy apja állapota rosszabbra fordult.

A fiú megvigasztalta anyját, hogy bízzon-higgyen, apja meggyógyul, mert hozott neki csoda gyógyfüvekből főzetet.

Elkezdtek kortyonként itatni a gyógynövény főzetet a férfival... aki mély álomba merült tőle.

Két nap, két éjszaka aludt, nagyon leizzadt, félre is beszélt, egyszer csak elcsendesedett. Már azt hitték, hogy itt a vég, mikor felkelt és azt mondta:

- De jót aludtam, ujjászülettem, mi történt?

- Édes uram! – nagyon beteg voltál, de a mi fiunk hozott neked a csodadoktortól gyógyfüvekből készült orvosságot, azt megittad, és attól meggyógyultál, s képzeld még egy öreg fa is segített a fiunknak.

- No, hát az Isten áldja meg azt az embert, meg a fiunkat is, és persze az öreg tölgyet, hogy hitt a gyógyulásomban...

Küldd ide feleség, hogy megköszönjem neki!

A gyerek nagyon boldog volt, és azonnal el akart menni a tisztásra az álmok fájához, hogy hálaimát mondjon Neki.

Elmesélte másoknak is, hogy s mint volt a fával...és, hogy ő elnevezte az Álmok, Kívánságok fájának.

Nosza felkerekedtek mindhárman és meglátogatták az öreg tölgyet.

Nagy tisztelettel köszöntötték, megsimogatták a törzsét és imádkoztak.

A vén tölgy meghatottságában sírni kezdett.

Othon a faluban mindenkinek elmondták, mi is történt velük.

Az emberek sorra zarándokoltak a tisztásra a tölgyhöz, mindenki simogatta és elsuttogta álmait, vágyait, amit szeretett volna, ha teljesül.

Az öreg tölgy mindenkinek segített így-vagy úgy valóra váltani az álmait... népes családok ültek árnyékában és szeretgették a fát, aki ezért nagyon hálás volt...

Legendákat meséltek az emberek egymásnak a csodatévő öreg tölgyről...

A tanulsága ennek a mesémnek, hogy ha nagyon hiszünk valamiben, az mindig valóra válik.

ÖTVEN ÉVE MENT EL RÓZSAHEGYI KÁLMÁN

1961. augusztus 27-én, életének 88. évében örökre távozott a világot jelentő deszkákról Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színház örökös tagja. Az egész ország gyászolta, temetésére külön járatok indultak a Farkasréti temetőbe.

Halálának 50. évfordulóján sírhelyén emlékezett rá unokája, Rózsahegy Marika, Farkas Zoltánné a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola intézményvezetője és Timár Imre az Endródiak Baráti Körének elnöke.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

ALAPÍTVÁNYI TÁBOR A ZEMPLÉNBEN

A Kis Bálint Általános Iskola Gyermekéért Alapítványa a nyári szünetben táborozást szervezett az iskola tanulói számára. Július 28-tól augusztus 2-ig 23 diák és 5 kísérőjük töltött szép napokat a Zempléni-hegységben, Pusztafalun.

A kis falu a szlovák határ mellett, a füzéri vár aljában húzódik. A szálláshelyül szolgáló Öreg Bence Turistaházban diákjaink az ország más tájairól érkezett gyermekcsoportokkal is találkozhattak, de főleg az Erdélyből érkezett táncsoport tagjaival barátkoztak össze. Az időjárás sajnos nem igazán kedvezett, de ez nem szegte kedvét a kalandvágyó táborozóknak: nehéz küzdelmek árán, de feljutottak a füzéri várba, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a zempléni tájra. A környéken kisebb ásványgyűjtő túrára indultak, sőt az egyik nap Szlovákiába is átgyalogoltak az Izra-tóhoz. A festői környéken fekvő Kőkapuhoz kisvasúttal utaztak a gyerekek. Sárospatakon megtekintették a Rákóczi-várat, melynek kertjében a történelmi játszótéren is szép perceket töltöttek. Hazafelé Debrecenben tartottak egy kis pihenőt, ahol egy játszótéren érdekes játékokat próbálhattak ki.

Köszönet a kísérőknek, akik felejthetetlen élményekhez juttatták a kis- és nagydiákokat: R. Nagy Tibor, az alapítvány elnöke, Szerető Zsuzsa és Ignáczné Illés Erzsébet kuratóriumi tagok, Uhrinné Attiláné és Balla Károlyné pedagógusok.

VÁROSI TANÉVNYITÓ

Gyomaendrőd Város Önkormányzata és a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda közös szervezésében rendezték meg a városi tanévnyitó ünnepséget az intézmény Hősök úti udvarán.

Megtisztelte jelenlétével a rendezvényt:

- Várfi András polgármester úr
- A Képviselő-Testület tagjai
- Köznevelési intézmények vezetői
- Óvodavezetők
- Német Kisebbségi Önkormányzat

Érdekes, hogy az intézmény 1. a osztálya német nemzetiségi nyelvoktatásban részesül.

Immáron 3. éve hagyomány, hogy a 8. osztályos tanulók osztályfőnökeikkel együtt bevezetik a kis elsősöket a tanító nénik kíséretében első tanévnyitójukra. Így történt ez most is.

Ágostonné Farkas Mária igazgatónő külön szeretettel köszöntötte a legkisebbeket és a legnagyobbakat, a nyolcadikosokat, valamint a szülőket, nevelőket, új kollégákat. Hangsúlyozta beszédében, hogy mennyire fontosnak tartja a tanítás – tanulás folyamatában a szülő – tanár harmonikus kapcsolatát a gyermekek személyiségfejlődése érdekében.

Fordalmi oldal

Edgar Lee Masters: A Spoon River-i holtak

Másképp élnék-e, ha adandó alkalommal leperegne előttünk eddigi életünk! Nem utunk vége felé közeledve, a halál szorításában, vagy a klinikai halált túlélve... hanem korábban, más körülmények között.

Változtatnánk-e, miután megkaptuk a rálátás lehetőségét! Lenne-e elég kitarításunk, erőnk!

Azt mondják, aki átélt valami hasonlót, más ember lett. Másképp kezdett viszonyulni önmagához, embertársaihoz, élethez, világhoz... más lett

ntosabb.

Tudjuk, különféle krízisek, élethelyzetek, fordulópontok ráébresztnek, szembesíthetnek, elgondolkodtathatnak... kikényszeríthetik a változást...

Akár egy találkozás. Találkozás például a Spoon River-i holtakkal... én, meghalt emberek szellemével, életre kelt lelkekkel... egy kisváros (Spoon River) valaha élt, jellegzetes figuráival... Akik beszélnek, beszélnek, beszélnek... kifogyhatatlanul, szemrehányóan, tárgyilagosan, bölcsen, reményvesztetten, gyűlölködve, védekezően, gúnyosan, büszkén, boldogan... Katona, bankár, sírköves, politikus, családya, községi mindenese, orvos, művész, bordélyosné, lapszerkesztő, plágáló, fotográfus, tanár, tanfelügyelő, ügyvéd, tiszteltes, mosonó, amügyész, fogorvos, éjjeliőr, gyógyszerész... Csyilkos – áldozat, zdag – szegény, férj – feleség, vak- látó, vallásos- vallástalan, szeret- gyűlöl, sikeres-bolond, tanító – tanítvány, erkölcsöcsész- falurossza, iló-megcsalt, barátságos – embergyűlölő, győztes- vesztes... kétszáz- gyvenhat Spoon River-i... kendőzetlenül, felkavaróan, egymással /kor replikázva... kimondva legfeltettebb titkokat, feltárva sorsuk, ísok sorsának tragédiáit. Röviden, tömören, csak a lényegét... mint- egy-egy sírfeliratot olvasnánk... az elbeszélő jellegzetes modorában, jellemző módon...

A kisvárosi közösség szövevényes társadalmában így vagy úgy, de szekapcsolódnak az életek. Kisiklott vagy sikeres, tiszta vagy álsás, hazugságokkal terhelt, a bankár (Thomas Rhodes) és csődbe ment nkjának „bűzölgő teteme” köré csavarodott, érdek, hierarchia, politi- törvény, pénz, hatalom hálójában vergődő életek.

A szerző elmondásából tudjuk, hogy a fiktív városka lakóit, karak- eit gyermekkori élményeiből, ügyvédi pályája emlékeiből formázta. a halottak között találjuk apaí nagyszüleit, üknagyszüleit, Lincoln íköt, annak ifjúkori kedvesét és egy hajdani falubelit is.

Beszédes nevek segítik megértésünket, hiszen Thomas Rhodes neve cile Rhodesra, az afrikai gyarmatosítóra, aranybánya-tulajdonosra il, a polgármester neve Blood (Vér), a költőt Petítek, a költőnt Mi- rvának hívják...

A mű vége felé olyan tiszta lelkek monológját halljuk- olvassuk, k tettek közösségükért, a Köztársaságért.

A városka lakóinak élete felfejtődik, kapcsolatrendszere, s az azt ízgató erők világossá válnak... mint egy puzzle, végül a kép össze- ... legkülönbélebb sorsokba pillantathatunk, nyomasztó életekbe, még omasztóbb halálokba... de az iszonyatot, szorongó érzéseket, emberi mésetünk miatti döbbenetet s az ítelkezést felváltja a görög tragédi- ól jól ismert katarzis... a tiszta lelkek életének felmutatásával... ne- z, de értékes életük megismerésével... Megtisztulunk a megbocsátás, igazság, a jóakarát, a hazaszeretet, hűség, önfeláldozás, a szerelem, a i szép napok megvallásakor, ahogy feloldódnak a pacsirta énekében, zylók, virágok, kövek és fűvek között járva...

S a végén tudatosul bennünk, ahogy Willie Metcalfban: „Sose tud- an, egybe vagyok a földdel,/ belőlem is virág nő, vagy járok csak- an –/ most már tudom.”

Ez a tudatosság talán átrendezheti az élethez – halálhoz fűződő vi- nyunkat. A tükör, melyben felismerhetjük önmagunkat, elindíthat

bennünket a változás útján. Ebben az életünkben... Itt és most...

Edgar Lee Masters remekművét az endródi, Kossuth-díjas költőnk, Cergely Agnes fordításában olvashatjuk. „1970-ben jelent meg először magyarításában ez a válogatott kötet, sokak kedvence.”

Polányi Éva

A Domb

Hol van Elmer, Herman, Bert, Tom és Charley, a nyúl szívű, a vasgyúró, a málé, a szesz kazán, a bajnok! Mind, mind alusznak a dombon.

Ezt elvitte a láz, ez a tárnában égett, ezt többen holtra verték, ezt megette a börtön, ez leesett a hídról, míg pénzt várt a család – mind, mind alusznak, alusznak, alusznak a dombon.

Hol van Ella, Kate, Mag, Lizzie és Edith, az irgalmas, az együgyű, a lármás, a büszke, a boldog! Mind, mind alusznak a dombon. Ez eltitkolt szülésbe pusztult, ez romlott szerelemtől, ez bordélyban egy barom keze közt, ez szétvert büszkeséggel a vágyai nyomában, ez messze járt, Párizsig, Londonig, onnét hozta e csöppnyi térbe Ella és Kate és Mag- mind, mind alusznak, alusznak, alusznak a dombon.

Hol van Isaac bácsi és Emily néni, az öreg Towny Kincaid és Sevigne Houghton! hát Walker őrnagy, aki látta meg a forradalom nagy öregjeit! Mind, mind alusznak a dombon.

Halott fiakat nyertek a háborúból, lányaikon keresztültem az élet apátlan vinnyogó gyerekekkel- mind, mind alusznak, alusznak, alusznak a dombon.

Hol van az öreg Jones, a hegedűs, ki eljátszott kilencven évet, csupasz mellel kiállt a jégesőbe, ivott, lármázott, nem izgatta se asszony, se család, se pénz, se szerelem, se túlvilág! Jaj, egy régen volt süthalról motyog, egy régi lóversenyről a körgát alatt, meg hogy mit mondott Abe Lincoln Springfieldben, egykoron.

Rebecca Wasson

Tavasz és nyár, ősz és tél és tavasz úszik egymás után, úszik az ablakom előtt! Éveken át feküdtem és néztem, ahogy elúsznak és számoltam az éveket, a szívem néha összecsomózta a rettenet, hogy örökké fogok élni! egyszer csak százéves lettem és még mindig feküdtem az óra- ketyegésben, a tehénbögésben, a szállongó leveleken átszaporító seregély sikolyában, nap nap után, magányosan, öregségébe beleszürkült menyem házába csukva- és éjszakánként, de nappal is, mikor az ablakon kinéztem, a gondolatom mintha visszafele nyargalna a határtalan időben Észak-Karolinába, a lánykoromba, és Johnhoz, a kedves Johnhoz, aki elment a britekkel háborúzni, és mennyi gyerek és halál és szenvedés, úgy elnyúltak az évek, mint az illinois-i préri, amin óriások tűnnek át, száguldó lovasokként, Washington, Jefferson, Jackson, Webster, Clay! Szép, fiatal Köztársaság, amiért John meg én minden erőnk és szerelmünk odaadtuk! Ó, kedves John! Nézd, mikor évekig nyomtam az ágyat, magamtehetetlen, és csak azon imádkoztam, hogy eljőjj, hol késlekedtél! hiszen tudod, hogy úgy, azzal az elragadtatott sírással, ami Ó-Virginiában is elfogott, mikor rám találtál a háború után, úgy sírtam, mikor az ágyamnál megláttalak, és a mélyre szállt nyugati napfényt apróra gyöngítette arcod lámpavilága!

Iges Ízek

Október

Paprikás tojás nokedlival

Felaprított hagymát olajban aranybarnára piritunk. Meghintjük pirospaprikával és megsózzuk, majd felöntjük vízzel és egy ideig még főzzük. Levéve a tűzről behabarjuk lisztes tejföllel, felrottyantjuk, és beleteszünk darabokra vágott keménytojást. Nokedlivel és salátával tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS TURI

A LEGJOBB
HASZNÁLTRUHA
ÜZLETEK

ÚJ ŐSZI ÁRU ÉRKEZETT
NADRÁGOK · PULÓVEREK · NŐI FELSŐK
GYEREKRUHÁK · MELEGÍTŐK

Gyoma Kossuth u. 30. · Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 9.00-17.00-ig Szombat 9-12-ig
Endrőd Fő út - Mikes út sarok · Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 8.30-12.00-ig 13.30-17.30-ig Szombat 8.30-12.00-ig

NARANCS AJÁNDÉK
JÁTÉKOK · CSOMAGOLÓK · BÖGRÉK
DÍSZTÁRGYAK · AJÁNDÉKOK
ÓRÁK · KELETI TÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

KábelTV
Internet
upc Telefon
Gyomaendrődön

Analóg TV

Digitális TV megállítható

visszatekerhető és videotár funkcióval
kiváló minőségű HD csatornákkal

Szupergyors Internet

Fiber Power 10-25-50-120

Telefon kedvező díjakkal

A részletekkel kapcsolatban
keresse helyi értékesítőinket:

Vajdáné Gyuricza Anikó - 20/320-8332

Bertáné Vaszkó Szilvia - 20/441-1905

Galambos Mihály - 70/225-4166

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

GIRICZ LAJOSNÉ BABECZ JUDIT, aki Endrődön élt, 54 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja férje, lányai, vejei, unokái és a család

MOLNÁR GYULÁNÉ CSUVÁR MÁRIA, aki Endrődön élt, 72 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

HANYECZ MÁTÉ, aki Hunya Alkotmány u.3 sz. alatt élt, 85 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: lánya, veje, unokái és a rokonság

HORVÁTH SÁRA, aki Endrődön a Vadász utcában élt, 66 éves korában befejezte földi pályafutását. Gyászolja családja

HUNYA ANDRÁS, aki Hunya Vörösmarty u. 16 sz. alatt élt, 86 évesen az örökkévalóságba költözött. Gyászolja: felesége, fia, menyee, unokái, testvérei és a rokonság

HUNYA JÓZSEF, aki Hunya Alkotmány u.9 sz. alatt élt, 69 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja: felesége, fiai, menyeei, unokái, testvérei és a rokonság

özv. Dr. TÍMÁR LÁSZLÓNÉ KOVÁCS ILONA ny. pedagógus, aki Hódmezővásárhelyen élt, de Endrődön született 1925-ben, visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközséget Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

„Nem múlvok el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bensűnk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

Fényképalbum

A HUNYAI Pogány iskola fiú tanulói 1937-38. évben

Felső sor balról jobbra:

...?... Timár Frigyes, Hegedűs Gellért, Szujó Miklós, Hegedűs Elemér, ...?... Ádám, Szabó Béla, Iványi Vince

Szujó Gergely

Forgács Vince, Hegedűs Máté, Cserven Imre, Uhrin Károly, vitéz Miskolczi Gábor tanító, Fülöp Illés, Pintér József, Iványi Ede, Hornok Ferenc, Dávid László

...?... Szurovecz Menyhért, Hunya Dániel, Hegedűs Imre, ...?...

Kmellár Elek, Gellai András, Mészáros Vendel, ...?...

Timár Irén, Timár Jolán, Látkóczki Teréz, Kopcsek Ilona
Hornok Ede, Tóth Imre plébános, Pintér Imre - Hunya, 1954.

Pázmándi szüret - 2011

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

- Gyertyák és mécsesek
- Rózsatövek, virághagymák, tulipán, krókusz
- Virágföldek, virágcserepek, ládák
- Műtrágyák, növénytápok, gyomirtók
- Lánzfűrészek, fejszék, balták
- Védőruhák, védőkesztyűk, cipők
- Szivattyúk, barkácsgépek, fémfúrók
- Főliák, zsákok, műanyag rekeszek
- Festékek, hígítók, ecsetek, csemperagasztók;
- Títán, Silicon, purhabok, ragasztók
- Izzók, elemek, zseblámpák;
- Egér- és patkánymérgek, csapdák
- Befőzéshez üvegek, üvegtetők, tartósítók
- Szegek, csavarok, kéziszerszámok
- Kutyá, macskaeledel
- Kályhák, kandallók, üstök, üstházak, csövek
- Alu letrák, ruhaszáritók, vasalóállványok

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com